

DEBRECZEN

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL ÉS NYOMDA
DEBRECEN, JÓZSEF KIRÁLYI HERCEG U. 1. SZ.
TELEFON: 27-89. (HÁROM MELLÉK-ÁLLOMÁS)

KELETMAGYARORSZÁGI
NAPLÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: HAVONTA 3 P. MEGYED-
ÉVRE 9 P, FÉLÉVRE 18 P, ÉVENTE 36 PENGŐ
EGYES SZÁM 12 FILLÉR VASÁRNAP 24 FILLÉR

XV. ÉVFOLYAM, 13. SZÁM.

Debrecen, 1938 január 18 kedd

ÁRA 12 FILLÉR.

Maklár püspök drámai erejű válasza Zichy érseknek a szélsőségek elleni összefogásról

A nagy vadászat után

Letagadhatatlan tény, hogy a város fejlődése, az adófizető polgárság sorsának jobbrafordítására szolgáló tevékenység Debrecenben megtorpant és bizonyos stagnáció állott be. Tudja és látja ezt minden tárgyilagos szemlélő és éppen a közhangulat nyomása alatt foglalkoztunk mi az utóbbi időben a város közállapotával. Sorozatos cikkekben mutattunk rá azokra a lehetőségekre, melyek révén Debrecen város adófizető polgárságának a sorsa előbbrevihető volna és amelyek alkalmasak lennének arra, hogy a lakosság súlyos terhei csökkenjenek.

Darányi Kálmán miniszterelnök elgondolásainak megfelelően felvettük azt a lehetőséget, hogy megfelelő parcellázási és bérleti politikával a város egyrészről jövedelmét fokozná, másrészről a földbirtokpolitika szociális követelményeinek tenne eleget. Ajánlottuk a városi földeknek kisebb bérletek formájában való kiadását, ajánlottuk a nyíregyházi mintára a felesz gazdálkodást. Ráműtöttünk arra, hogy

az a földesuri politika, melyet ma Debrecen város vezetősége folytat, nem felel meg a mai kor követelményeinek, egyáltalán nem alkalmas arra, hogy megoldja azokat a nehéz problémákat, melyek előtt áll a város és melyeknek megoldása immár elodázhatatlan.

Látjuk az ohati bérlet körül elkövetett hibákat, melyek most valóban belügyminiszteri vizsgálat után kiáltanak. Az ohati bérlettel kapcsolatban nemhogy csökkennének, hanem ellenkezőleg növekedni fognak a város terhei és egy értékrombolás következik ott be, miután az a birtoktesten van, lassan-lassan a felnevezettség következtében tönkremeg és értéktelenné válik.

Itt van a Hortobágy kérdése, amelynek évekkel ezelőtt az új ezer ének kiváló apostolai valamint öntözözüinek a létesítését határozta el, víztároló telepet építettek és ma maguk állítják ki róla a bizonyítványt, hogy elhibázott dolog volt.

nem jelent semmit Debrecen gazdasági érdekeiben, sőt ellenkezőleg, határozottan a gazdaságadalom rovására megy. Nevetséges is elgondolni azt, hogy olyan földeket öntözzenek, amelyeket kellően nem trágyáznak, hiszen még a legprimább földet is így ki

lehet lugozni és használhatatlanná lehet tenni. Az öntözésnek egyik alapfeltétele az erős marhatartás és az öntözött területek erőteljes trágyázása, erről pedig mindenki tudja, hogy a tervbevett hortobágyi öntözési területen szó sem lehet.

A hortobágyi balsikerű öntözési kísérlettel szemben teljes szívvel és lélekkel támogattuk és sürgettük az alföldi nagy öntözési program végrehajtását, de itt kiemeltük, hogy Debrecennek jogos igényei vannak olyan irányban, hogy a nagy öntözözü áldásából megfelelő rész jusson számára. Ujra és újra felvettük azt a tervet, hogy az öntözö csatorna Debrecen mellett haladjon el és hajózhatóvá tétessék.

Igyekeztünk felrészni az illetékes városi köröket, de sajnos, vajmi kevés visszhangra talált az a követelmény, amely pedig évszázadokra kihatólag lendítené előre Debrecen gazdasági életét a fejlődés útján.

A hivatalos város játszhatja a fal szerepét, melyre hiába hánynak hórót, a város illetékes tényezői bedughatják fülsüket a korszerű és egészséges kívánalmak előtt, de mi még sem kedvetlenedünk el, mert a város polgárságának és lakosságának köréből igenis megkapjuk azt a visszhangot, amely további kitartásra bátorít bennünket.

Mi nyitott szemmel járunk ebben a városban. Látjuk és halljuk, hogy az elégedetlenség a mai mozdulatlanság és egyhelyben-topogás rendszerével szemben folyton nő.

Az ezerszemű közönség látván látja a téllenség elnyesztő hatását és közvetve minden lakosra kiterjedő következményeit.

Megjósoljuk, el fog jönni az idő, mikor egy új választás alkalmával ítéletet mond Debrecen lakossága a mai rendszer fölött és olyan férfiakat fog a város parlamentjébe küldeni, kik átérték a fejlődés követelményeit és az összszakosság érdekeinek szolgálatát.

Bizonyos újítást és megmozdulást" azonban nem lehet elvitatni a város mostani vezetőségétől.

Ez az újítás és megmozdulás azonban nagyon egyoldalú és egyáltalán nem írható arra a lapra, ahol egy város összszakosságának javára szolgáló te

vékenység van felsorolva. Vasárnap például mozgalmos volt a debreceni Nagyerdő, Nagy városi hajtóvadászat zajlott ott le.

A város „fővadász mestere” részletes térképen rajzolta fel ennek a vadászatnak tervezetét és Kölesy Sándor polgármester a vadászat után bőséges ebéden vendégelte meg azokat akiket érdemesnek tartott erre a vadászatra meghívni.

Mi annak idején erőteljesen kifogásoltuk, hogy a város maga vette kezébe a vadászterületeknek a kezelését, ami nem is egészen jogos, mert hiszen a törvény másképp intézkedik a vadászterületek értékesítéséről, Debrecenben egy igen érdemes vadásztársulat működött ezen a területen és szerintünk anélkül is érvényesíteni lehetett volna az idegenforgalmi érdekeket a vadászat szempontjából, hogyha a régi vadásztársulatot jogában meghagyták volna. Elismerjük, hogy bizonyos jövedelem-többletet ért el a város ezen a téren,

csak nem láttuk az idegenforgalmi attrakciót, nem láttuk az idegenekkel szemben azt a propagandát, amely erre a területre hozta volna vadászni őket, melyre ime mégis csak helyi embereket kellett összehívni, hogy lepuskázzák azokat a vadakat, amelyek „kilővésre” az idegenek nem jöttek el.

Az „idegenforgalom” legfeljebb annyiban érvényesült emél az egész hajtóvadászatnál, hogy olyanokat is láttunk ott és a polgármester által adott vadászati ebéden résztvenni, akik az utóbbi időben meglehetősen el voltak idegenítve a városi élettel.

A vadászzal kapcsolatban különben fel lehet adni két kérdést, megfelelő volt-e a rendezés és vajjon a „fővadász mestere” ezután a vadászat után is megkapja e a jutalmát?

A vadászebédrel kapcsolatos költségek tekintetében nem érdekeltem, ha felelevenítünk egy esetet. Amikor dr. Vászary István ellen a vizsgálat folyt, a kiküldött belügyminiszteri közeg erősen kifogásolt egy páholyjegy-megváltási tételt, mely husz pengőről szólt. Ezt a husz pengőt Vászary István a rendelkezésére bocsátott alaphól utalta ki, az újságírók által akkor rendezett ünnepség alkalmából.

Mikor a belügyminiszteri közeg ezt a tételt kifogásolta — ha jól emlékszünk — Vászary István nyomában a lakására küldött és felhozott egy postabefizetési lapot, mely azt igazolta, hogy ő a saját személye részéről husz pengőt szintén felülfizetett, mint egy páholyjegy megváltási arát, tehát tavolról sem állhatott itt fenn az az inszinnáció, mintha a város terhére gyakorolt volna felülfizetést. Ami pedig a rendelkezési alaphól kiutalt husz pengős tételt illeti, az tényleg nem jöhetett számításba, ha az egész évben át robotos munkát végző újságírók által rendezett ünnepség sikerét kívánta előmozdítani. Ezt a husz pengőt talán megérdemelték az újságírók, mikor a város nem fukarkodott más egyesületek, vagy társaságok támogatásával.

Ime tehát az új polgármesternek is kis óvatosságot ajánlunk az „extra kiadások” tekintetében. Azonban azt is meg kell jegyeznünk, hogy sehol sem tudjuk felfedezni a közérdeket a vasárnapi nagy vadász-ebéddel kapcsolásban.

Miert kell itt földesur módjára Debrecen város polgármesterének hajtóvadászatot rendeztetnie a város birtokán és aztán vendégül látni a vadászat résztvevőit.

Korántsem emelünk szót általánosságban a vadászebédék ősi szokása ellen, megteheti, akinek futja, azonban Debrecen város polgármesterének mégis más feladatai vannak, mint vadászebédék rendezése.

A mai szociális nyomoruság idejében a nagy tömegek körében ferdített formákban és felnyitva kerülnek ki az ilyen városi ebéd-ügyek.

A város polgármesterének minden lépését a mai szociális szempontok kell, hogy irányítsák.

Eroteljes szociális politikát kell csinálnia és nem vadászebédéket rendeznie.

Az utóbbi kevésbé sorolható a népi politika feladatai közé, amelyet pedig a városi többség mint szolamot az ajkán hordoz, de eselekedetében annál kevésbé. Ezért találnak süket fülekre azok a szociális és gazdasági elgondolások, melyek ma már a város egész lakosságában, mint sürgős követelmények élnek és amelyeknek hiába adnak szinte hétről-hétre hangot. Vadászebédék helyett szivesebben látnók egészséges szociális és népi politikát a debreceni városban.

Szerte az országban új Koppányok és új Vathák a gyűlöletnek félelmetes gyeptüzeit gyujtogatják...

Maklár püspök drámai erejű válasza Zichy Gyula gróf kalocsai érseknek a történelmi egyházak teljes összefogásáról a szélsőségek elleni küzdelemben

Gróf Zichy Gyula kalocsai érsek az újév alkalmából összefogásra szólította fel a protestáns egyházakat a szélsőségek elleni küzdelemben. A kalocsai érsek felszólítására bizonyára országsszerte méltánylást talált választ adott Maklár Károly, a jászántúli református egyházkerület püspöke a Debreceni Protestáns Lap legközelebbi számában.

Maklár Károly püspök válasza a következő:

— Úgy érzem, hogy az egész magyar nemzet közvéleménye, első sorban pedig valamennyi hitvalló keresztény egyház úszinte közönnettel tartozik az ősrégi kalocsai egyházmegye fejének azért a bátor állásfoglalásáért, amellyel hatalmas erejű írásában kiméletlen harcot hirdet minden vallás- és egyházellenes, szélsőséges izgatás ellen.

— Bennünket reformátusokat és velünk együtt, meg vagyunk győződve róla, az egész magyarországi protestáns közvéleményt mélyen megindítja az a testvéri hang, amely Zichy Gyula gróf cikkében minden sorából és minden mondatából felénk hangzik. Valóban, mi is úgy érezzük, hogy abban a különösképen nehéz helyzetben, amelybe most magyar hazánk és magyar fajánk került, semmire sem lehet nagyobb szükség, mint a testvéri összefogásra minden hazáját szerető és keresztény egyházzal egyformán szeretni kész magyar ember között.

A vallás, különösképpen pedig a tételes hitvalló vallások és egyházak gyűlölete s az ellenük szervezkedő istentelenség, vagy ami éppen olyan rossz, a némely újdonsült és túlzó nacionalizmusból táplálkozó új pogányság, a háború utáni évtizedek egyik legtöbb veszéllyel fenyegető jelensége egész Európában. Ezek közül első, időrendi sorrendben, az istentagadó bolsevizmus volt, amely a lételejében megtámadott európai kultúrának ma is egyik legveszedelmesebb ellensége. Néhány évvel ezelőtt azonban bizonyos túlzó németországi nacionalisták az ősgermán mithoszok életrekelésével kezdtek el kísérletezni és hamarosan új pogányság hangos hirdetőivé lettek. Ezek a németországi új pogányok a bolszevrista istentagadókhoz sok ponton hasonlók, adóz gyűlölettel kerülhetetlen harcot kezdtek minden keresztény vallásfelekezettel szemben.

— Őszintén megmondom, engemet különösképpen nem érdekel, hogy a Wotan és Walhalla kultu-

szát új életre kelteni akaró németországi új pogányság a Németországban jelenleg hatalmon levő nemzeti szocializmusnak szívügye-e, vagy pedig nem. A külpolitika semmiestire sem lehet az egyházak dolga. Hogy Magyarországot milyen külpolitikai érdekek fűzik a hitleri harmadik birodalom Németországához, azzal törődni nem az egyházak feladata és kötelessége, sem római katolikus, sem protestáns részről, ezt mindenki jól tudja. Van nekünk kitűnő, a maga hazájában és a külföldi közvélemény előtt tudásért, politikai bölcsességért egyaránt elismert és megbecsült külügyminiszterünk: a kérdésnek ez a része teljesen őreá tartozik. De azt igenis vallom és állítom, mint ahogy vallja cikkének több világosan megformulázott állításában Zichy Gyula gróf is, hogy a kérdés minden politikai vonatkozásától eltekintve, nyíltan és a legerősebben fel kell lépnie minden keresztény egyháznak a keresztényiséget kiméletlenül támadó, sőt azt nyíltan meggyalázni is kész új pogányság ellen.

— Mint mondtam, nem érdekelnek közelebről a németországi új pogányság és a német nemzeti szocialista kormányzat egymásközött meglévő kapcsolatait: az Németország külpolitikára semmiféle vonatkozásban nem tartozó belső ügy. Ami bennünket közvetlenül közlebről érdekel és ami Zichy Gyula gróf tanúságtétele szerint is a magyarországi hitvalló keresztény egyházakat és az egyes egyházak vezető embereit, Isten által felvált helyre állított öröklőit a legnagyobb aggodalommal tölti el, az a németországi minták szerint és német halások alatt szervezkedő magyarországi nemzeti szocialista mozgalomnak a németországi párttanokhoz hasonlóan vallásellenes jellege.

— Ha a nyilasmozgalom név alatt ismeretessé vált szélsőjobboldali mozgalom normális politikai szervezkedés lenne, akkor a dolgokat egészen más szempontból lehetne és kellene megítélni. Akkor úgy lehetne kezelnünk az egészet, mint a belpolitika egy újabb kérdését, amelyről, legjobb meggyőződésem szerint, az egyházak helyesebb, ha minél távolabb tartják magukat.

— De a nyilasmozgalom zürzavaros és felelőtlen demagógiában fogant, otromba izgatása nem normális keretek között mozgó politikai megmozdulás, hanem rombolásra kész forradalmi jelenség, amely ellen a magyar társadalom minden rétegének nevesak joga, hanem kötelessége is minél előbb és minél teljesebb felkészültséggel szervezkedni.

— A magyarországi szélsőjobboldali megmozdulások egyik legjellemzőbb tulajdonsága az egységes szervezettség hiánya. Anyiféle frakcióra, apró pártoeszkákra oszlanak fel, hogy az általános zürzavarban, jelvényeik, öltözeteik, jelszavaik tarka összevisszaságában ők maguk is alig tudnak tájékozódni. De szervezetlenségük

ket előrelő széttagoltságuk nem esupán külsőségekben nyilatkozik meg, hanem mozgalmuk teljes programtalanságában is. Programtalanság és felelőtlenség: ez a két tulajdonság jellemzi legjobban a magyarországi szélsőjobboldali mozgalmakat. Ne higgye senki, hogy ez a gyengeség jele. Sőt éppen ez a legveszedelmesebb tulajdonságuk, legalább is addig, amíg ez a programtalan felelőtlenség kellőképpen meg nem szervezett társadalommal áll szemben. Ma a felelőtlen gyűlölködés legfőbb celtáblája a szélsőség. De az eldobott kő nem szökött és még ha akarná sem tud megállni.

— Nem akarunk rémképet festeni a falra és nem állítjuk, hogy ma ugyanolyan kétségbeesítő helyzetben vagyunk, mint voltunk tizenhét-tizenkilenc évvel ezelőtt. De a bölcs ember mindig a saját kárán tanul. Éppen ezért a baloldali forradalmak szennyes árvízének sok tekintetben jövőtehetetlen rombolása szolgáljon idején mindnyájunknak intő példaképpen. A forradalmi rombolás, akár vörös, akár zöldsínű rongyokban jelentkezők is, mindig pusztítással jár s ennek a szűk határok közé szorított, súlyos sebeitől csak lassan felépülni kezdő magyarságnak első sorban és mindenekfelett nyugalomra van szüksége.

— A nyilasmozgalom és az egész szélsőséges izgatás politikai leszerelése a politikuskok és a felelős helyen lévő kormányférfiak dolga és én volnék az utolsó ember, aki ebben az egyesgyedűl rájuk tartozó feladatba bele akarnék szólni. De én úgy érzem és ebben a fel fogásban nagyon megerősített Zichy Gyula gróf és más jeles egyházi vezető emberek érvelése, hogy a keresztény egyházaknak sürgős és halaszthatatlan feladataik vannak, ha csak nem akarják, hogy más színekben és más üriüggyel, de lényegében azonos módon meg ne ismétlődjen az 1919-i bolsevik uralom egyházüldözése, amelynek rémségei még ugyancsak éppen élnék mindnyájunk emlékezetében.

— Nem lehet tovább kétségessé senki előtt, hogy a történelmi keresztény egyházak összefogása elengedhetetlenül szükségesé vált. Apró sérelmekkel, a multból kísértő nehezletekkel véglegesen le kell számolnunk. A holtak temessék el halottaikat, nekünk az élettel, nemzetünk és egyházunk jövőjével kell törődni.

— A keresztény egyházak közötti testvéri összefogásnak most teljesnek és őszintének kell lenni. A magyar reformátusság vezetőinek mult esztendei zirci és pannonhalmi látogatásai legyennek valóban történelmi fordulatot jelentő új korszak kiinduló pontjai valamennyi magyarországi keresztény egyház életében. Mintán megtörtént a baráti összefogás az eddig két táborként egymással szemben álló római katolikus és protestáns egyházi vezető emberek között, menjünk ki a falvakba és ami eddig csak ritkán előforduló és a legtöbbször gyanakvással kezelt és

Budapest egyik legforgalmasabb helyén tökéletesen berendezett **s ü t ő ü z e m** járművekkel együtt, tizéves, igen olcsó szerződéssel, visszavonulás miatt **rendkívül olcsón eladó.** Ajánlatok „RITKA ALKALOM” jellegére Blockner J. hirdetőirodájába, Budapest, IV. Városház ucca 10. szám küldendők.

rossz szemmel nézett. Kivétel volt, teremtsük meg a teljes békeséget s építsük ki a baráti együttműködés alkotószellemét paróchia és plebánia között.

— Darányi Kálmán miniszterelnök, amikor a mult év őszén hivatalába lépett, programját kifejítő parlamenti bemutatkozó beszédében arra hivatkozott, hogy a háború utáni magyar politika véglegesen lekötötte magát a keresztény és nemzeti irányzat mellett és ő is teljes odaadással ezt az irányt kívánja szolgálni. A nyilasmozgalom hangos demagóg jelszavakkal dolgozó vezeterei is nacionalizmust hirdetnek, anélkül azonban, hogy a nemzeti és keresztény irányzat kettőséget és testvéri harmóniáját fenn akarnák tartani. A keresztény egyházak összefogását a nyilasmozgalom hatalomra törésével szemben ez a körülmény teszi szükségessé. Történelmi feladatok elvégzését azonban fölmegoldásokkal vállalni teljes lehetetlenség. A harc életre-halálra szól s kitérni előle nem lehet. Szerte az országban, elhagyatott falvakban, alföldi mezővárosok földnélküli szegényei között új Koppányok és új Vathák a gyűlöletnek félelmetes gyeptüzeit gyujtogatják. Ezért fogjunk össze katolikus és protestáns egyházak vezetői, hogy vállalt küzdelemben oltssuk el a gyűlölködés tüzeit és egymás kezét megfogva, dolgozzunk a keresztény és nemzeti Magyarország megerősödéséért.

Maklár Károly.

Összeül a „duskáló” és „nincstelen” államok parlamentje

London, január 17. Az Evening News diplomáciai levelezője jelenti: Van Zeeland volt belga miniszterelnök szerdán, vagy esütörtökön terjeszti elő nemzetközi megbeszéleseiéről szóló jelentését. A jelentés javasolni fogja, hogy a „duskáló” és a „nincstelen” államok képviselőit értekezletre hívják össze, amely további tárgyalások előzetes alapját dolgozza ki. Németország és Olaszország már közölte, hogy számítani lehet együttműködésükre, addig azonban nem lehet megtenni a szükséges intézkedéseket, amíg Franciaországban nem foglalta el helyét az új kormány.

x Betegnek gyógyulást, egészségesnek üdülést ad a nagyerdei fedett uszoda.

Vígsház

Ma is a legnagyobb magyar filmsiker:

A falu rossza

Dayka M. — Rózsahelyi Somlay — Gréguss. A Panay hadihajó elsüllyesztése!

Nem sikerült Leon Blum kísérlete

Ujra Chautemps alakít kormányt Franciaországban.

Paris, jan. 17. Vasárnap, mint megirtuk, Bonnet kormányalkítási tárgyalásai megghusultak, mert saját pártja, a radikális szocialisták gáncsolták el vállalkozását. Lebrun elnök ezután Leon Blumot bízta meg kormányalkítással, aki a népfreget körül akarja tömöríteni a nemzeti erőket. Nem volt meglepő, hogy Leon Blum kormányába való belépésre szólította fel Reaynaudot, a volt pénzügyminisztert, aki azt válaszolta, hogy helyesnek tartja ugyan a nemzeti koncentrációt, de az erőnek ez a tömörítése miért álljon meg nála s miért ne foglalja magába Marin csoportját.

Blum válasza erre az volt, hogy a köztársasági szabadságok megővése lebegjen szeme előtt, ennek pedig előfeltétele, hogy mindazok, akik melléje akarnak szegődni, ugyanezt a politikai ideált vallják.

Politikai körökben az a vélemény, hogy Blum vállalkozásának megghusulásával akárkit biznak is meg kormányalkítással, az új kormány csak a nemzeti egység alapján jöhetne létre.

A Havas iroda jelentése szerint Blum Leon lemondott a kormányalkításról. A tegnapi sajtó egyes lapjai azt jósolják, hogy Blum kísérletének megghusultával az elnök Herriot fogja megbízni, hogy alakítsa koncentrációs kormányt az eddigi népfreget bevonásával.

Paris, jan. 17. A Liberté, amely elsönek vetett világoságot arra a nyomásra, amelyet a szovjet kor-

mány a francia belpolitikára gyakorolt, ma újabb értesületeket közölt, amelyekből kitünik, hogy a szovjet kormány anyagi eszközökkel igyekezett befolyásolni a francia közvéleményt. Ugylátszik — írja a lap —, hogy Franciaországban a szovjet arany felhasználásával többé-kevésbé közvetlen módon igyekezett befolyásolni a vidéki sajtót. A szovjetre kedvező külpolitikai cikkek közlését soronként fizették meg. A fizetéseket olykor egyes emberek, olykor, ha botrány nem fenyegetett, maguk a lapok kapták. A lap valószínűnek tartja, hogy Chautempsnek és Delbosnak tudomása van ezekről a dolgokról és már kifejezést is adtak méltatlankodásuknak. A lap felszólítja a kormányt, hogy szigorú vizsgálatot indítson ebben az ügyben.

Paris, jan. 17. Heriot házelnökkel folytatott tanácskozása után Chautemps a radikális törvényhozás s a radikális párt végrehajtóbizottsága tagjai értekezletre ment, ahol kifejtette, hogy milyen irányzatot adna kormányának, amely a népfreget többségére támaszkodnék. Közölte, hogy a szocialistáknak felajánlja a kormányban való részvételt, még pedig ugyanolyan feltételekkel, mint az előző kormány megalakításakor.

Chautemps 8.10 órakor, amikor Lebrun köztársasági elnöktől tavozott, változta mai tanácskozásait és kijelentette: szilárdan reméli, hogy kedden sikerülni fog kormányt megalakítania.

Vakmerő betörök kifosztották a központi lelkeszi hivatalt

Tegnap a déli órákban vakmerő alkulesos betörés történt a református egyház lelkeszi hivatalában.

Alkulesos betörő egy és két óra között behatolt Siposs Imre központi lelkipásztor irodájába. Az asztal fiókját egy nagy ollóval fel-feszítette s onnan három darab öt-

ven pengőst ellopotott. Sikerült tetének elkövetése után az épületből észrevétlenül távoznia.

A lopást Siposs Imre lelkeszi fel-fedezte és megtette a feljelentést a rendőrségen s megindult a nyomozás a vakmerő betörő kézrekerítésére.

Betegsége miatt felakasztotta magát egy timármester

Tragikus módon vetett véget életének tegnap délelött Nagy Gábor timármester, Honvéd ucca 42. sz. alatti lakos.

Nagy Gábert hosszabb idő óta súlyos betegség kinozta s a szerencsétlen ember nem bizott abban, hogy fel fog épülni. Már többször hangoztatta öngyilkosságát s épen ezért hozzátartozói nagyon vigyáztak rá. Tegnap délelött pár perccel egyedül maradt lakásában. Felkelt ágyából s előre elkészített s párnája alatt tartogatott kötélre felakasztotta magát. Mire a házbeltiek rá-láltak, már halott volt.

Az öngyilkosságról jelentést tettek a rendőrségnek s megindult a vizsgálat az öngyilkosság körülményeinek tisztázására. Nagy Gá-

bor bucsulevelet nem hagyott hátra. Holttestét a törvényszéki bonctani intézetbe szállították.

Bárdossy László lesz a londoni a magyar követ

Az angol külügyi hivatal lapja szerint Masirevich Szilárd londoni magyar követ a közeljövöben nyugalmába vonul, miután eléri a hatvan évet, ami a magyar diplomáciai karban a korhatárt jelenti. Utódja az angol lap szerint Bárdossy László lesz, a jelenlegi bukaresti magyar követ, akit általában Magyarország legkiválóbb diplomatájának tartanak s már öt esztendő töl-töt Londonban és kitünően beszél angolul.

Ottó királyfi szenzációs nyilatkozata

Madol dán történettudós többször volt kihallgatáson Steenoeckerzeelben Ottó királyfinal, aki a beszélgetés során rendkívül érdekes nyilatkozatokat tett mindazokról a problémákról, amelyek a Monarchia összeomlásával kapcsolatban a világpolitikában felmerültek.

— Már nem voltam kisgyermek, soha sem tudom elfelejteni Madeira tragikus légkörét. A klíma, amely végzetes volt atyámra, mindnyájunknak megártott. Még sem hitte senki, hogy a király betegsége életének tragikus végét is jelenti.

— A visszatérési kísérletek, amelyek annyit bíráltak, nézetem szerint teljesen igazoltak. Mondhatom, hogy atyám a helyes időpontot választotta meg, mielőtt még letelt volna az az öt év, amelyet a békeszerződés az Ausztria, Magyarország és Csehszlovákia közötti kölcsönös kedvezmények szabályozására kijelölt. Sajnos, a restauráció útjába akadályok állottak. Így megghusult a dunavölgyi újjáépítés kísérlete, amely megoldotta volna a legnagyobb problémák egyikét, amelyek ma az egész világot nyugtalanítják. Atyám trónralépése pillanatától

visszatérésemet.

A Dunamedence problémáinak rendezéséről a következő nézetét nyilvánította:

— A monarchia összeomlása után eltelt húsz év bebizonyította, hogy az úgynevezett utóállamok egymásra vannak utalva. Ennek felismerése mindenekelőtt gazdasági és kulturális téren való együttműködésre vezet.

— Az uralkodóház feladatát mindenekelőtt abban látom, hogy megvalósítsa a valódi békének és jognak az eszményét. A Habsburgok bebizonyították, hogy azokban az országokban is, ahol idegenek voltak, meg tudták magukat értetni a különböző nemzetiségekkel, mert nem voltak faji előítéletek. Legfőbb feladatuk a közvetítő szerepe volt.

— A háborúutáni évben pálcát akartak törni családom fölött, amikor a népek önrendelkezési jogáról volt szó. Ezzel a jelszóval bontották szét a birodalmat. Hányan vannak azok közül, akik megcsinálták a békeszerződéseket és ezt ma mélységgel sajnálják?

A szabadságról, az individualizmusról és a kollektívizmusról folyó vitában a következő álláspontot foglalta el:

— Híve vagyok a szabadságnak, de nem a hibásan értelmezett és túlzott doktrínáknak szerint. Az individualizmus alapján állók, bizostitani óhajtom az egyén szabadságát, de a közjó és közérdek korlátai között. Kétségtelen, hogy az egyéni kezdeményezés döntő tényezője valamely ország gazdasági életének, akkor is, ha az állam bizonyos ellenőrzést kíván gyakorolni. Mindenesetre óvatosan kell bánni a manapság olyan divatos jelszavakkal. A népek mindenképpen részt kell venni a hatalom gyakorlásában. Ideálom az olyan jogállam, amelyben nem egyes politikai pártok uralkodnak, de amelyben a jogérzék olyan fejlett, hogy a törvény előtt mindenki egyenlő.

153 kémelt letartóztattak Madridban

A rendőrség vasárnap 153 kémelt tartóztatott le Madridban. Köztük sok nőt, akik fasszita mintára falanszokra osztott századot alkottak. Titkos összejöveteleket tartottak s híreket szolgáltatottak a köztársasági miliciákról a fölkelőknek. A kémeket külön katonai törvényszék elé fogják állítani.

HIRDETMEY.

A városi műjégyár a műjég házhoz szállítását bérfuvar igénybevételével szándékozik lebonyolítani s erre verseny tárgyalást hirdet. Részletes írásbeli feltételek a községőhid igazgatóságánál kaphatók.

Városi Műjégyár.

— Erőteljes, vérmes kövér emberek igranak reggelenként felkeléskor egy pohár természetes Ferenc József keserűvizet, mert ez rendes gyomor- és bélműködést biztosít, lényegesen előmozdítja az emésztést s az anyagcsere-t s a vérkeringést az egész szervezetben megélénkíti. Kérdezze meg orvosát.

Hungária filmszínház

Ma először a várva-várt
MAGYAR SIKER: a

„Két fogoly”

ILAHY LAJOS megható regénye egy ifju párról, a iket a világháboru vérvizatarja örökre e.választ egymástól.
Főszerepök: Ba'or Gizi, Agay Irén, Jávör Pál, Rajnay Gábor, Csorfas Gyula stb.
Előadások: 5, 7, 9 órakor. Világhíradó! Híradó!

Megnyílt a Szent István jubileumi év

Hóman miniszter a szentistváni gondolatról

Szekesfehérvár törvényhatósági bizottsága hétfőn diszközgyűlés keretében hódolt Szent István emlékének és ezzel jelképesen megnyitotta a Szent István jubileumi évet a városháza újonnan átépített épületének közgyűlési termében. Gróf Széchenyi Viktor megnyitó szavai után Csütöry G. Emil polgármester indítványozta, hogy *iktassák jegyzőkönyvébe a városnak a nagy király iránt érzett háláját és hódolatát.* A diszközgyűlés az indítványt egyhangúlag elfogadta. Kallenecker Viktor felsőházi tag innapi beszéde után Hóman Bálint kultuszminiszter szólalt fel.

— Szent István súlyos és komor történelmi egyénisége — mondotta a miniszter — nem egy eszme, vagy törekvés, nem egy irányzat, hanem egyetemes gondolat és korszerű haladás a kelet és nyugat határán, mint örök magyar halhatatlan szimbólumként él a mi lelkünkben. Ezért az átfogó gondolatért találta meg Szent Istvánt minden korszak magyarja és minden magyar nemzetpolitikai irányzat megtalálja benne követelemzőt magyar eszményét.

Mi a szentistváni lélek? Rövid a válasz: magyar öntudat, a krisztusi hit és a nyugati szellem szétbonthatatlan színtérisé.

Mi a szentistváni kultúra? A magyar hagyományt, a katolikus vallást, az európai művelődés elemeit felbonthatatlan egységben összefoglaló keresztény magyar művelődés.

Mi a szentistváni gondolat? A magyar nemzet biztonságos elhelyezkedésének és zavartalan életének biztosítása, kelet, délkelet és nyugat művelődési és politikai erőinek ütközéspontján.

Mi a szentistváni politika? Ennek a gondolatnak gyakorlati megvalósítása.

Leszürve minden tanulságot első nagy királyunk életéből és az ő élete művéből, mi az ő népe, haladjunk előre azon az úton, amelyen ma válságos időknek nehéz küzdelmei közepette az egész magyar népek Szent István nyomában kell haladnia — fejezte be beszédét Hóman miniszter.

Gróf Széchenyi Viktor az ünnepélyt követő 400 terítékes banketten felkészítőt mondott a kormányzóra. Utána Shwoy Lajos megyéspüspök mondott szép beszédet Szent István király történelmet formáló erejéről a magyar népben. Ez a történelmi erő a szent király legszebb öröksége. Ekkor felszólította a püspök a bankett közönségét, hogy álljon fel s mondja utána a következő szavakat:

Szent István király! Dicső magyar nemzetünknek alapítója és édesapja. Szenteld meg; szánd meg a te magyar népedet és magasztald fel édes magyar hazánkat!

A közönség felállva, mondatról mondatra ismételte a püspök szavait. Ezután felzengett a Szózat, majd szünni nem akaró lelkesedéssel ünnepelték a püspököt.

Gyorsított ütemben vizsgálják felül Romániában az állampolgárságokat

Bukarest, január 17. Hétfőn este Goga miniszterelnök elnökletével minisztertanács volt, amelynek befejezése után a következő közleményt adták ki:

— Az igazságügyi miniszter előterjesztette a csalárd úton szerzett állampolgárságok felülvizsgálásá-

ról szóló rendelet törvény vázlatát. A minisztertanács elhatározta, hogy a felülvizsgálást gyorsított ütemben a fennálló törvényeknek megfelelően s a kisebbségekről szóló nemzetközi szerződések keretében hajtják végre.

Szegénypénzbotrány Budapesten

Targylás előtt meghalt a fővádlott.

Sipőcz Jenő polgármesterhez 1933-ban névtelen feljelentés érkezett, melyben azt panaszolták, hogy a VIII. kerületi előjáráságon panamának a szociális célra kiutalt pénzekkel. A polgármester kiadta a feljelentést Liber Endre alpolgármesternek, aki akkoriban az összes szociális ügyek irányítója volt. Egy éjszaka két számvevő az alpolgármester utasítására rajtaütésszerűen megjelent a Baross uccai előjárásági székében s egész éjjel lázasan dolgozva megállapították, hogy évekre visszamenően a szegélyek pénzéből kaptak segélyeket egyes tisztviselők, sőt előbördült az is gyakran, hogy nemlétező szegény címére állították ki segélyutalványt. A rajtaütésszerű vizsgálat megállapította azt is, hogy a segélyezésekre vonatkozó előterjesztéseket nagyreszt Komáromy Hiller Ernő főjegyző készítette.

A polgármester másnap felfüggesztette állásától az összes gyanus tisztviselőket, intézkedett a fe-

gyelmi eljárás megindítására s egyben feljelentést tettek a rendőrségen. Hosszu, éveig tartó nyomozás után most január 27-re ki is tűzték a főtargyalást, azonban Komáromy Hiller Ernő főjegyző, a fővádlott már nem fog megjelenni bírál előtt. Szombaton reggel váratlanul elhunyt. Az 51 éves férfi nem látszott semmi betegség nyomára hirtelen halála, mely váratlan fordulatot adott a panama-pernek, nagy meglepetést keltett. A panama-ügy főtargyalása iránt óriási érdeklődés nyilvánul meg.

Beck Berlinből Franciaországba utazott

Beck ezredes, külügyminiszter vasárnap elutazott Berlinből egy délfranciaországi üdülőhelyre.

Nem volt Berlinben, mikor Stojadinovics jugoszláv miniszterelnök odaérkezett, tehát nem találkozott a német fővárosban a jugoszláv miniszterelnökkel, mint annak híre járt.

Hosszu háborúra készül Japán Kína ellen

Tokió, január 17. A japán külügyminisztérium egyik magasrangú tisztviselője ezeket mondta a sajtó képviselőinek:

— A japán kormány nyilatkozat azt jelenti, hogy Japán minden diplomáciai összeköttetést megszakít Csang Kai Sek kormányával, de nem jelenti azt, hogy Japán ezzel elismerte a kínai ideiglenes kormányt. A japán kormány jelenleg egyáltalában nincs szándékában, hogy megüzenje a háborút Kínának. A japán kormány szigorúan tartózkodik attól, hogy érintkezébe lépjen Csang Kai Sek kormányával s a függő kérdéseket

közvetlenül a helyi kínai hatóságokkal intézi el.

London, jan. 17. Mint Tokióból jelentik, Konoje herceg japán miniszterelnök magához kérte a törvényhozás mindkét házában 40 tagját és közölte velük a legutóbbi minisztertanácsi határozatot, hangsúlyozva, hogy Japán hosszantartó hadjáratra készült fel Ázsia tartós békéjének helyreállítása érdekében és a kínai incidensek megismétlődésének megakadályozására. Kérte a képviselőket, hogy világosítsák fel a népet a hadiállapot céljairól.

Fordulat a budapesti városházi botrányban

A főváros temetkezési intézetének üzemi választmánya és Adamy István igazgató között súlyos differenciák támadtak, Adamy igazgató ugyanis állítólag beadványt intézett a főváros igazoló bizottságához, amelyet a községi temetkezési intézet üzemi választmányának tagjai sértőnek találtak magukra nevezve, mivel szerintük a beadványban az foglaltatik, hogy a választmány egy-két tag kivételével közérdekelletlen működést fejt ki.

Tegnap a városházi botrány

ügyében döntő fordulat történt. Hír szerint Adamy igazgató megjelent Szendy Károly polgármesternél és nyugdíjazását kérte. A polgármester a kérelem ügyében egyelőre még választ nem adott, az üzemi választmány tagjainak azonban az a kívánsága, hogy Adamy még nyugdíjba menetel előtt adjon elégtételt számukra. Valószínű, hogy rövidesen sikerülni fog a felbolygatott temetkezési intézet működésében nyugodt légkört biztosítani.

Hivatalos jelentés Sztojadinovics berlini látogatásáról

Berlin, jan. 17. Német TI. Sztojadinovics jugoszláv miniszterelnök berlini látogatásáról a következő közleményt adták ki:

Sztojadinovics jugoszláv miniszterelnök és külügyminiszter a birodalmi fővárosban való tartózkodása alatt több irányú megbeszélést folytatott Neurath német birodalmi külügyminiszterrel a két ország közötti közösen érintő, valamint az általános politikai kérdésekről. Beható megbeszélések folytak továbbá Göring vezérezredes miniszterelnökkel, valamint az állam és a párt egész sor más vezetőiférel. A Hitler kancellárnál tör-

tént fogadás zárta be ezeket a megbeszéléseket s alkalmat nyújtott beható bizalmas eszmecsere. Ezek a megbeszélések, amelyek az őszinte barátság és a kétoldali politikai felfogások iránti teljes megértés légkörében folytak, újból igazolták, hogy a két ország között adva van a tartós barátság s az európai békét minden téren szolgáló együttműködés előfeltételei. Mindkét részről az a szilárd akarat jutott kifejezésre, hogy a német-jugoszláv kapcsolatok ezt a szerencsés fejlődést a jövőben is minden oldalon előbbre vigyék.

Meggyilkolták elásták a családfőt

Miskolc, január 17. Vasárnap délután a Perccs bányatelepi esendőséget arról értesítették, hogy Késeli Jánost, aki feleségének bejelentése szerint 1936-ban eltűnt, két fia anyjuk felbujtására megfojtotta és holttestét a lyukóvölgyi erdőben elásták. A esendőség előállította az asszonyt és két fiát s vizsgálóbizottság szállt ki az erdőbe a holttest kihantolására. A vizsgálóbizottság előtt a család tagjai megmutatták azt a helyet, ahol eldözték annak idején elásták. A holttestet kihantolták s

megállapították, hogy megfojtották. A letartóztatott gyilkosok a vizsgálóbíró előtt tett vallomásukban elmondották, hogy 1936 szeptember 14-én, a gyilkosság napján Késeli és felesége között heves dulakodás volt, amibe beleavatkozott a kisebbik fiú is. Az apa ekkor kést rántott elő s azzal támadt a fiúra, aki úgy megszorította gégejét, hogy az összetört. Ezután anyja és fivére segítségével a holttestet elásták. A esendőség a gyilkost beszállította a miskolci ügyészség fogházába.

Me kezdődött a Nep választójogi javaslat-vitája

Budapest, január 17. A NEP választójogi bizottsága délelőtt Tomcsányi V. Pál elnökletével megkezdte a választójogi törvényjavaslat megvitatását. — Tomcsányi elnök megnyitóját után Darányi miniszterelnök rövid felszólalása után Lónyi Márton előadó ismertette a javaslatot, majd megindult

az általános vita, amelyben Krüger Aladár, Kelemen Kornél, Zsindely Ferenc, Baross Endre, Zsitvay Tibor, Farkas Elemér, Binezics István, Benkő Géza, Marton Béla, Létyay Ernő, Tóth Pál és Görgey István vett részt. A bizottság kedden és a következő napokban délelőtt féltíz és félkettő között folytatja a választójogi törvényjavaslat megvitatását.

Nézze meg Debrecen legújabb sörözőjét, a Páll sörözőt! Városházával szemben.

Kellemes szórakozóhely. Polgári árak. Zónakülönlegességek egész nap. Olcsó menürendszer uccán átira is. ESTÉNKÉNT SUHA BALOGH JÓSKA ÉS CIGÁNYZENEKARA MUZSIKÁL.

Fabinyi pénzügyminiszter nagy beszéde a pécsi kereskedők előtt

A szociális szükségletek kielégítése a legbőlebb önbiztosítás.

Vasárnap délelőtt Fabinyi Tihomér pénzügyminiszter, aki Pécs képviselője, két nagy beszédet tartott a pécsi kereskedelmi és iparkamarában. Beszélt a kormány programjáról és a következőket mondotta:

— Most, hogy kibontakozunk a gazdasági válságból — ügymond —, elsősorban azokra az égető szociális szükségletekre kell gondolnunk, amelyeknek kielégítése nélkül nem tudjuk enyhíteni és levezetni a társadalmi feszültséget.

— Ezt nemcsak az emberiség elemi kötelezettsége írja elő, ezeknek a szükségleteknek a teljesítését minden józan ember a legbőlebben önbiztosítási díjnak is kell, hogy tekintse.

— A lét és nemlét kérdésén túl vagyunk ugyan, de jövőnk a mi okosságunkon és tisztességünkön múlik.

— A kormányzat a keresztény és nemzeti eszme alapján áll. Keresztény eszme alatt értjük az erkölcsi tisztességet és megértést, nemzeti alatt értjük kirejtettlen üldözését mindannak, ami nem igazán magyar.

— A mai helyzetben — folytatta — számolnia kell a kereskedelemmel azzal, hogy a keresztény társadalom reneszánszát éli és el akar foglalni

olyan pozíciókat, amelyeket eddig átengedett.

— Ez természetes jelenség, mert a nemzet életerejének megnyilvánulása! Bizonyos, hogy ez a boldog birtokosoknak nehézséget okoz, nem szabad azonban elfeledni, hogy a nemzet életerejének természetes reakciója állunk szemben, amellyel éppúgy meg kell küzdeni — még pedig jóindulattal és megértéssel —, mint ahogy meg kellett küzdenie például a japán árut olcsón kínáló dömpinggel is.

— Ugy érzem, helyes, ha ezt őszintén és nyíltan megmondom. A magyar keresztény társadalom igenis el akarja foglalni azokat a gazdasági pozíciókat, amelyekből hosszú évtizedeken keresztül önmagát kirekesztette. Ezt megakadályozni nem lehet, bárkik és bárholon akarják is, mert — ismétlem — ez a nemzet életerejének és élni akarásának elementáris kitérése.

Ne higgyék azt, hogy ez kizárja azokat, akik évtizedek óta művelik tisztességgel és hozzáértéssel ezt a munkaterületet.

Ez csak annyit jelent, hogy össze kell egyeztetni az érdekeket, amelyekre megvan a lehetőség, ha ösztetartunk.

Szoboszlai ellen, ha multbeli eseményei valóban a közleményben foglaltak értelmében történtek volna meg, mert hiszen magából a közleményből kiolvasható, hogy csakis az első fegyelmi eljárás folytán ítéltek el dorgálásra, ám ezt is később törölték minősítési lapjáról, míg a későbbi fegyelmi eljárásokat jogerősen megszüntették ellene, így tehát nem lehet szó arról, hogy nevezett „többszörösen büntetett alkalmazott” lenne. S ha már ekként nyilván rendkívül esekély jelentőségű hibákkal szemben ez a bajtársunk 33 évi közszolgálatlall rendelkezik, amely idő alatt értékes pedagógiai és iralmi munkásságot is fejtett ki, hogy továbbá nagyvalószínű hadirokkant, aki a világháborúban a haza védelmében maradandó áldozatot szenvedett (s talán éppen ez lehet az oka nem mindenkor kifogástalan közszolgálati munkásságának) és hogy végül hosszú évek óta önzetlen bajtársi szolgálattal is végez, amilyentel igen nagy bajtársi érdemeket is szerzett, nyilvánvaló, hogy ez az eset mégsem alkalmas arra, hogy előny helyett hátránnyal sujták az előrehaladásban való törekvése következtében ezt a szegény magyar hadirokkant tanítót.

Budapest, január 17. A HONSSz országos igazgatósága most tartotta január havi ülését vitéz dr.

Arvátfalvi Nagy István elnökletével, amelyen többek között foglalkozott Szoboszlai Sándor debreceni tanító ellen a vallás- és közoktatásügyi miniszter által elrendelt fegyelmi ügygel is s egyhangú közönnel vette tudomásul a HONSSz országos elnökének ez ügyben eddig tett lépéseit.

Tóth Aurél előadását tartja a Jogász és Tisztviselő Körben.

A honvéd zenekar nagy szimfonikus hangversenye

Hétfőn este rendezte a honvéd zenekar első nagy szimfonikus koncertjét az Arany Bika dísztermében. A hangverseny egyszerűsmind bemutatkozója volt Városhalmi Oszkárnak, a zenekar új karmesterének. Első szereplésével meghódította a debreceni közönnéget. Született muzsikuss, izig-vérig karmester, egyszerű fegyelmező erő sok fantáziával. A zenekar remekül szól a keze alatt, különösen a záradékkal előadott Mozart Es-dur szimfóniában. Ezt a hol tragikus hangú, hol kirobbanó jókedvű kompozíciót hibátlanul szóltaltatta meg, de kitűnő volt a bevezető Hunyadi László nyitány is.

Az est egyik legértékesebb része mándi Mándy Margit énekművész számai voltak, ki Mozart »Figaro házasságának«, Puccini »Bohéméletének« és »Pillangókisasszonyának« egy-egy áriáját adta elő. Mándy Margit elértkezett művészetének esúspontjára. Hibátlan technikája, melegen esengő, minden kifejezésre képes hangja, pontos ritmusa és taktusérzéke az ország egyik legjobb hangverseny-énekesnőjévé teszik. Elsősorban Mozartra van predesztinálva, de nagyon szépen énekelt a Puccini

áriákat is.

Az est másik kiemelkedő pontja Buza Gábor városi zeneiskolai tanár szereplése volt, ki Mendelssohn hegedűversenyét játszotta főlényes technikával, melegen zengő tónussal, hibátlan előadásban. Méltán mondhatjuk: Buza Gábor egyre fejlődik és egyre tökéletesebbet nyújt.

Elismerésünket kell még kifejezni a koncerten közreműködő zeneiskolai növendékeknek és műkedvelőknek is, akik méltán osztoztak a nagy sikerben.

Külön dícséret illeti a két zongorakísérőt: Galánffy Lajost és Szabó Emilt, kifogástalan kíséretükért.

A közönné zúgó tapsviharral honorálta a nagyszerű produkciókat.

Az est külsőségeiben is fényes, ragyogó volt. Az egyházi, katonai és polgári társadalom kitűnőségei nagyszámban vettek részt a hangversenyben. A nézőtér is pompás képet mutatott. Diszgyenruhák váltakoztak, polgári urak fekete estélyi ruhában, a hölgyek pazar toalettekben jelentek meg. Ott voltak többek között: Makláry Károly püspök, cberswaldi Szigler Géza dandárparancsnok, Fáy István főispán, dr. Kölescy Sándor polgármester, Lám Dezső rendőrfőkapitányhelyettes, több egyetem tanár és sok más előkelőség.

Kolozsvár, jan. 17. Általános érdeklődés közepette zajlott le az unitárius nemzeti tanács püspök-választó nagygyűlése. Püspökké Varga Béla dr-t választották meg.

Újabb fejlemények a protekció miatt megvádolt tanító ügyében

Részletesen foglalkoztunk azokkal a bonyodalmakkal, amelyek Szoboszlai Sándor debreceni tanító ügyében telmerültek, aki ellen fegyelmi vizsgálatot rendeltek el, mert a HONSSz országos elnöke közbenjárta érdekében a közoktatásügyi minisztériumban. Szombaton a kultuszminisztérium félhivatalos közleményt adott ki a Szoboszlai-ügyben, mellyel kapcsolatban a Hadirokkantak Országos Nemzeti Szövetsége nyilatkozatot adott ki Budapesten. Ebben kifejti, hogy a szövetség országos igazgatósága foglalkozott a Szoboszlai ügygel és ezalkalommal minden tekintetben magáévá tette a szövetség országos elnökének ebben az ügyben korábban eszközölt lépéseit és a maga részéről szintén állást foglalt Szoboszlai ügyének kedvező elintézésé érdekében. A szövetség örömmel vette tudomásul a kultuszminisztere azon felfogását, hogy a HONSSz lépése tagjai érdekében nem tekinthető illetéktelen protekciónak s ezért biztosan számít arra, hogy a miniszter intézkedni fog a Szoboszlai ellen folyamatba tett fegyelmi megszüntése iránt. Ami Szoboszlai egyéb dolgait illeti, ezekre nézve a HONSSz országos központja leszögezi, hogy azokról sem illetékes helyről, sem máshonnan mindez-

ideig sem a szövetség, sem annak szervei tudomást nem szereztek. A szövetség csakis olyan tagját támogatja, aki hadirokkantságán kívül hazafias és egyéb közérdekű szempontból is a támogatást kétségkívül megérdemli. Majd nyilatkozatában a következőket mondja:

— Ezek előrebocsátása után, ha netalán mindeme kívánalmak tekintetében Szoboszlai Sándornál a mérték nem mutatkoznék elegendőnek, úgy a szövetség megnyugvással tudomásul fogja venni, ha nevezettnek további közszolgálati előrehaladása akadályokba ütközne.

— Mégis a HONSSz országos központja magából az illetékes helyről leadott közleményből is úgy látja, hogy sem kénszernyugdíjazási eljárás, sem egyéb retorzió még az esetben sem volna indokolt

Ádámvölgyi prima tüzelőszén
olcsó, mert saját bányánkból származik
 teljesen szagtalan, mindenfajta kályhában kitűnően ég salakmentesen.
 Kapható: **Gabányi Utóda**
Láng Miklós szén- és tüzfizfa'elepén, Csapó-u. 28
 Telefon 24-49

Tizenöt ezer ember nézte meg a nemzetközi fényképiállítását

A világon kevés olyan egyesület van, amely ilyen páratlan sikerrel számolhat be, mint a Debreceni Fotoklub, amely által a Déry-núzeumban rendezett nemzetközi fényképiállítás több mint 15.000 ember tekintette meg.

A Debreceni Fotoklub valóságosan az egész város intelligenciáját megmozgatta és napokon keresztül minden társaságban, kaszinóban, kávéházban és magánházaknál csak a fényképiállítás káprázatos szépségeiről beszéltek.

A Debreceni Fotoklub, amely ma az ország legerősebb ilyen egyesülete, erős kultuszt csinált a fényképezésnek és most már nyugodtan indulhat el a biztos jövő útján, a kiérdemelt bizalom folytán jó nevet szerzett magának és ami a fő, erre a látogató táborra, sőt ennek növekedésére biztosan számíthat. Az egyesület most — mint értesülünk — tehetségkutatót rendez és a magasabb értékű fényképezésre alkalmas egyéneket teljesen ingyen a legerősebb képzésben fogja részesíteni. A klubnak az a célja, hogy erős versenygárdát szerezzen, amellyel a világ kiállításain Debrecen színében indulhat. Reméljük, ez a terv sikerülni is fog.

Nagy siker kísérette Páll Sándor söeözö éttermének megnyitását

Vasárnap délelőtt nyílt meg Debrecenben Páll Sándornak, a vendégfős szakma egyik közismert, rokonszenves fiatal tagjának söeözöje, a régi »Kis Debrecen« helyén, a város házával szemköt. Páll Sándor a legjobb debreceni étteremben tanult, dolgozott s most minden tekintetben értékes söeözöt és éttermet nyitott, kedvező helyen, a városházával szemközti ódon házat alakítva át erre a célra.

Az átalakítás úgy történt, hogy a régi dísz és szépség szabadon érvényesül. Már az uccáról való két-tös bejárás, a söntés és étteremajtó a kései román stílus restaurált szépsége. Bent pedig öt stílusosan általa kitöltötte terem fogadta az olyan nagy számban jelentkező vendégeket, amire vendéglőnyitáskor alig volt példa. Egyszerűen nem volt helye nagyon sok embernek, mert délelőtt 11 órára már akár ki tehettek volna a táblát: megtelt.

Az öt remek, magyaros bebútorozású, díszítésű termekben Debrecen úri társadalmá adott találkozó egymásnak. A legjobb körök és társadalmi osztályok képviselőit látnak ott....

Az elindulás a legszebb siker jegyében történt.

És ez a siker minden bizonnyal kitartó lesz, mert a jó étterem, sör esarnokoknak két, illetve három tika van: jó ételek, kitünő italok, no és a harmadik tika: a pontos, megbízható kiszolgálás. Ebben a három fontos kellékben pedig hiba nem volt. Valóban pompás, magyaros konyha a mai viszonyokhoz mért áron. Válogatott, izlések ételek már harminc filléres adagolástól. A sör pedig a legjobb magyar sör, de természetesen a sör mellett kitünő borok és más italok is bővelgésel állanak rendelkezésre.

A kiszolgáló személyzet csupa ki próbált munkatársból verbuváló dott össze és mindenütt ott van

maga a tulajdonos is, aki hosszú debreceni szolgálata alatt mindig elismerést és megbecsülést érdemelt ki azoktól, akiknek hűséges embere volt.

Páll Sándor elindult a boldogulás útján.

Egy fiatal, szakmájában otthonlévő, tehetséges, tetterős fiatal ember kezdett el egy életutat, aki előbb lent kezdte meg a munka meg

becsülésével az élet megismerését.

A vasárnap délelötti megnyitó a legteljesebb siker jegyében zajlott le.

Jó konyha, szolid ár, nagyszerű kiszolgálás, tisztaság, rend, izlés, fegyelem és kitünő hangulat volt mindvégig.

Megérdemelten sikert és boldogulást kívánunk, de jószolunk is Páll Sándornak.

Tóth Aurél nagysikerű előadása a pánszlávizmusról

Sok érdekes adat a pánszláv mozgalomról és a rutén földön folyó izgatásról

A Jogász és Tisztviselőkör vasárnap esti összejövetelén Tóth Aurél ny. kuriai bíró, a Kör elnöke rendkívül érdekes, történelmi értékű előadást tartott a magyarországi pánszlávizmusról. A hatalmas érdeklődéssel kísért előadás megjelent közönség soraiban ott láttuk Fáy István főispánt, Nagy József ny. rendőrfőtanácsost, Oláh Lajos ítélőtáblai elnököt, Fráter Pált, az ügyvédi kamara elnökét, Ferenczy Tibor ny. országos rendőrfőkapitányt, dr. Mező Sándor ügyészégi elnököt, dr. Jeney Sándor törvényszéki elnököt, Tichy Antal HÉV igazgatót, dr. Tunyogi-Szűcs Géza, Uray Sándor kormányfőtanácsost, dr. Szűk Ödön postaigazgatót, dr. Baróthy Zoltán, Tarján Oszkár, dr. Csűrös Ferenc, dr. Bartha Károly c. igazgatót, Barankay Miklós táblai tanácselnök, Fodor Hesző pénzügyigazgatóhelyettes, dr. Hegedűs Jenő, dr. Markovits Jenő, dr. Büszörényi Béla, Jeney Gébor főügyész és másokat.

A vendégek üdvözlése és a Nemzeti Hiszekegy elmondása után Tóth Aurél megtartotta végig lebilincselő, feszült figyelemmel hallgatott előadását a magyarországi pánszlávizmusról. A kitünő előadó rendkívül élvezetes s históriai adatokkal alátámasztott beszédben fejtette ki ennek a mozgalomnak a későbbiekben hatalmas jelentőséget nyert lefolyását.

— A magyarországi pánszlávizmus — mondotta — a háború előtt kezdte meg működését. A pánszlávizmus gyakorlati tételét Nagy Péter cár foglalta végrendeletébe azt az utat jelölve ki, mely Szentpétervártól Konstantinápolyig vezet. Ennek az útnak kettévágója, éke az északi és déli szlávok között Magyarország volt. Ez a végrendelet erősebb propagandát a 17-ik és 18-ik században kapott. Magyarországon pedig az 1848-as forradalmi években robbant ki a pánszlávizmus horvát, jugoszláv és tót vonatkozásban.

Magyarország egyik legállambűbb népe volt a rutén. Ezek között a kis-oroszok között, akik Rákóczi ezredében, a magyar szabadságért harcoltak, vallásosságukat kihasználva terjesztették a pánszláv propagandát. Ennél a mély vallásosságnál fogta meg őket a Szentpétervárról Magyarországra nyuló szervezet.

Ezen a ponton dr. Tóth Aurél történelmi visszapiantást nyújtott a pánszlávizmus működésére s finom, találó megállapításokkal ástott le a mozgalomnak szentpétervári gyökereit. Tudomása volt erről a mozgalomról s annak féktelen munkájáról, melyet a rutének között imakönyvekben, vallásos iratokban terjesztettek a mindenkor kabineteknek is, de nem óhajtottak ebbe a darázsveszékbe belenyulni. A görög katolikus klérus és a mártírhálált halt magyar miniszterelnök, gróf Tisza István tették meg az első lépéseket a megtorlás terén. A rutén mozgalmat ellenőrző és kivizsgáló rendőrség munkájában nagy része van Nagy József nyugalmazott rendőrfőtanácsosnak, aki a legutóbbi évekig a debreceni rendőrség tisztikarának volt egyik kiváló oszlópa s aki a Jogász és Tisztviselőkörnek tagja, míg az ügy tárgyalásán a Körnek másik kitünő tagja, dr. Mező Sándor ügyészégi elnök vett részt.

Az úgy voltaképpen a debreceni törvényeszk elé tartozott volna, ha mint izgatást tárgyalják le. Vádalap bőségesen volt erre, hiszen ezrel terjesztették az olyan propaganda lapokat, melyen az volt ábrázolva, hogy a szláv sas lerázta bilincseit, már csak egy gyűrű van hátra s ez a gyűrű Magyarország. Voltak imakönyvek, melyekben imák voltak „a mi cárunkért“. Vadász deignált elnök vállalta és garantálta, hogy a per abban a politikai atmoszférában, mely körülveszi, is az igazság teljes szolgálatában fog letárgyaltatni. Gróf Tisza István miniszterelnök kérdezte a tárgyalás előtt a deignált elnököt, hogy kit tart jó tárgyalásvezetőnek mire Tóth Aurél elnök azt felelte, hogy azt, aki uralkodni tud egyéniségével és tudásával, a peranyagban, a feleken és jogszabályokon. Gróf Tisza István ekkor azzal bocsátotta el a deignált elnököt:

— A magyar kormány az igazságszolgáltatás menetébe nem kíván beavatkozni, de jegyezze meg elnök úr,

Tisztújítás a Debreceni Tanári Körben

Papp Ferenc tanügyi főtanácsost választották elnöknek

Az Országos Középfiskolai Tanáregyesület debreceni köre tisztújító ülést tartott a református gimnázium tanácskozó termében. Az ülésen Kun Sándor dr. alelnök elnökölt. Néhány jelentés meghallgatása után az elnök bemutatta Karl János szegedi kegyesrendi gimnáziumi igazgató levelet, melyben Szegedre történt áthelyezése következtében, lemond a Debreceni Tanári Kör elnökségéről, meleg szavakkal köszönvén meg az irányában megnyilvánult bizalmat és megértő támogatást.

A Kör a lemondást sajnálattal tudomásul vette és Karl János dr. távozó elnöknek köszönetét fejezte ki rendkívül buzgó tevékenységéért s érdemeit jegyzőkönyvben örökítette meg. Majd Báthory József dr. indítványára egyhangú lelkesedéssel elnökévé választotta Papp Ferenc dr. tanügyi főtanácsost, református egyházkerületi felügyelő, leánygimnáziumi igazgatót.

Papp Ferenc dr. elfoglalván az elnöki széket, hosszabb beszédben köszönte meg a kitüntető bizalmat, vázolta azokat a célokat, amelyek felé a kör tevékenységét irányítani óhajlja. Ezek: a tanár nemzetevelő munkájának minden irányban való elismerése, hatásos és kedvező pedagógiai közvélemény kialakítása, s a tanárok önképzésének előmozdítása előadás-sorozatok útján.

Az élénk tetszéssel fogadott elnöki székefoglaló után a kör megajta a tisztújítást. Szeremléy Béla dr. javaslatára egyhangúlag megválasztották: alelnökké: Báthory József dr. kegyesrendi gimnáziumi igazgató, Jausz Béla dr. tanárképző-intézeti gyakorló-gimnáziumi igazgató, Kun Sándor dr. ref. gimnáziumi igazgató, Mellau Márton római kath.

hogy Európa szemé a tárgyalás napján Máramarosszigeten van.

A védelem azt akarta vitatni, hogy a rutén földön folyó izgatás csak valóságos propaganda volt, de mindenki látta a tárgyaláson egyre jobban kibontakozó politikai háttér.

— A tárgyaláson kiderültek Bohócsy grófnak, Hodzsa Milán mos-tani köztársasági elnök hívének akciói melyeket titkára Duliskovics lefényképezett levelekben tárt elő a tárgyaláson. Ezért Duliskovicsot az oroszok le akarták tartóztatni. Tíz perccel előbb sikerült az orosz határon átjönnie, mint a letartóztató parancs megérkezett.

Dr. Tóth Aurél nagyjértékű, végig élvezetes és lebilincselő fejtegetéseit ezekkel a szavakkal végezte:

— Az Ursten ezt az országot a Kárpátoktól az Adriáig olyan egységnek teremtette, hogy egyik részt másik nélkül elképzelni sem lehet. Országunk már háromszor lett megcsontva történelmünk folyamán. Két esetben rövid időn belül, a természet törvényei szerint, visszaállt Magyarország egy-sége. Ebben bizom, hogy ez az egység vissza fog térni most is rövid időn belül. Éljen az integer Magyarország!

A nagy tapssal fogadott beszéd után vacsora volt a Jogász és Tisztviselő Körben, melyen dr. Tóth Aurél ny. kuriai bíró, a Kör elnöke a Kormányzóra ürtette poharát, majd a több mint negyedszázados életű Jogász és Tisztviselő Kört méltatta, melyet — úgymond — ha megszünt volna közben, újra meg kellett volna alapítani. Pécsvárad Ferenc művészi hegedűjátékával gyönyörködött felkérésre a jelenlevőket, akik kitünő hangulatban maradtak együtt a késő esti órákig.

leánygimnáziumi igazgató, Ur Márton állami gimnáziumi igazgató, Vág Sándor dr. zsidó gimnáziumi igazgató. — Főtítkárra: Szondy György dr. tanárképző-intézeti gyakorló gimnáziumi tanár, titkárra: Barra György tanárképző-intézeti gyakorló-gimnáziumi tanár, pénztárossá: Szathmáry Akos ref. leánygimnáziumi tanár. A tisztújítás után a kör elfogadta a Budapesti Tanári Kör indítványát és csatlakozott a Magyar Tudományos Akadémia nyelv-művelő mozgalomához, mely elsősorban nemzeti nyelvünknek az idegen elemektől való megtisztítását tűzte ki céljául.

Három iskolásgyermek tragédiája a hóviharos Balatonon

Megfagyott egy gyermek

Balatonakali községből a tükör-símára fagyott Balatonra ment koresolyáni három iskolás gyermek. A síma jégen messzire beszöguldottak és Balatonszemegszi elmentek, majd visszakanyarodtak, de parthoz érni már nem tudtak, mert nagy vihar tört ki, seprte a havat és a nagy ellenszél visszahajította a gyermekeket, akik nem bírtak megküzdni a szélviharral. A szülők, amikor látták, hogy veszélyben vannak a gyermekek, mentőexpedíciót küldtek a Balatonra és fakutyákra ülve indultak a gyermekek keresésére. Két eszméletlen gyermeket megtaláltak a jégen, megmentették őket a megfagyástól, de a harmadik gyermek, Vucsis Géza 13 éves ismétlős elemista holtan került elő a hó alól. A szerencsétlen gyermek megfagyott.

Stewart A. Jakab a híres skót válogatott futbalcsapat egykori tagja evangéizáló előadásai a Kistemplomban

Vasárnap este zsúfolásig megtöltötte a Kistemplomot az érdeklődők tömege hogy meghallgassa Stewart A. Jakab, a még nem is régen a skót futbalcsapatoknak sok felejthetetlen sikereket elért játékosának evangéizáló fejtegetéseit.

Szinte megdöbbentő az ellentét: eddig a futball iránt lelkesedő tömegek vették körül Stewart A. Jakabot, a híres játékos, most pedig a krisztusi evangéliumok után szomjazó lelkek ezrei lesik minden szavát, hogy magával ragadja hallgatóit az anyagi világból az evangéliumi igék fényes birodalmába. Beutazta már egész Európát s mindenhol lenyűgözte hallgatóit a szinte apostoli ihlettségű igehirdetései.

Vasárnap előadásának címe: A legnagyobb szeretet története. Kifejtette, hogy úgyszólván az egész evangélium benne van a János evangéliuma 3. fejezetének 16-ik versében: Mert úgy szerette Isten e világot, hogy az ő egy-szülött Fiát adta, hogy mindaz, aki Őbenne hisz el ne vesszen, hanem örök élete legyen. Isten végtelen szeretete az emberiség iránt a Golgotán mutatkozott meg, amikor Jézus mindnyájunkért a vért ontotta, hogy el ne vesszünk, hanem örök életünk legyen. Eppen ezért Jézusban hiszni annyit jelent, mint tudni, megbizonyosodni arról, hogy ő az üdvözítő, aki a mi egyéni bűneinkért halt meg a keresztfán. Isten természete, lényege, benső valósága a szeretet s nekünk Jézusban meg kell találnunk az Istent, hogy meg találhassuk önmagunkat.

Két angol egyetemi hallgató, nagyon jó barátok voltak. Játék közben az egyik diák nagy magasságból leesett, bár azonnal orvosi segítségben részesült de az orvos megmondotta, hogy állapota a súlyos törések miatt reménytelen: meg kell halnia. A szerencsétlen 17 éves ifjú megkérdezte az orvostól, hogyan kell készülnie a halálra, az örökéletbe való átmenetelre? Az orvos erre nem tudott válaszolni. A másik diák erre ihletett lélekkel idézte haladokló barátja előtt az evangélium fényes igéit, hogy Isten szeretetből egy-szülött Fiát adta, hogy mindaz, aki benne hisz, el ne vesszen, hanem örök élete legyen. A haladokló diák megértette, amit tanulmányaiából addig nem tudott, hogy Jézus az Ő üdvözítője, aki szeretettel várja őt az örökélet küszöbén.

Tegnap, hétfőn este „Mi az oka a világ bajainak?“ címen tartotta előadását, ugyancsak zsúfolott templomban.

A tudomány tekintetében a világ hatalmasan fejlődött az utóbbi ötven év alatt, de a szédületes technikai kultúra dacára a világ szellemileg nem halad, mert mindig jobban távolodik az Istentől. A napilapok hírei világ-szerre telve vannak emberi bűnökkel, gyilkosságok, rablások, raffinált csalások s sikkasztások felsorolásával. A tudomány felfedezéseinek kilencven százalékát egy közeli borzalmas háború előkészületeinek szolgálatába állítják. Lloyd George, a híres angol államférfi szerint a mai technikai felfedezések minden emberi kultúra kipusztítására fognak vezetni. Ma Európa készen áll a háborúra. A politikusok szerint a nemzetek közötti egyetértésre van szükség, a tudósok szerint nagyobb tudásra, de az igazság az, hogy a

világnak Istenhez kell térnie, hogy ismét béke lehessen a földön.

Ma kedden este élete történetét fogja elmondani a híres futballistából lett igehirdető, szerdán: „Egy pénzember

hibás számítása“, csütörtökön pedig „Éjjeli jelenet egy keleti hálteremben“ címen tart evangéizáló előadást a Kistemplomban, este 7 órakor. Belépés díjtalan.

Sürgős intézkedéseket az illetékes körök részéről a szolnoki törvényszék területének a debreceni táblához csatolása érdekében

Szolnok város egész társadalmát élénken foglalkoztatja az a hír, hogy a szolnoki törvényszék területét a debreceni ítélőtáblához csatolják. A budapesti tábla tehermentesítésére történnek ez az intézkedés. Az igazságügyi kormányzat már évekkel ezelőtt is foglalkozott azzal a kérdéssel, hogy az egri és szolnoki törvényszékek területét a debreceni táblához osztja be.

Ebben az ügyben az ügyvédi kamarák értekezletet tartottak Budapesten, azonban döntés még nem történt.

A budapesti tábla annyira túl van zsúfolva ügyekkel, hogy az átcsatolás ismét időszervi vált és értesülésünk szerint az igazságügyi kormányzat rövidesen dönt is ebben a kérdésben.

Különös dolog, hogy Debrecen város illetékes tényezői ezzel a kérdéssel nem foglalkoznak, holott úgy Budapesten, mint Szolnokon az átcsatolás már közbeszéd tárgya. A szolnokiak főleg azzal érvelnek, hogy Budapest felé sokkal kedvezőbb a vasúti összeköttetésük és gyorsvonattal már a kora délelőtti órákban Budapestre le-

hetnek. Ezért nem tartják kívánatosnak a debreceni táblához csatolást.

Nem szólva a debreceni idegenforgalmi nagy érdekekről, a debreceni ügyvédtársadalom szempontjából rendkívüli jelentőséggel bír ez az ügy és érdemes volna arra, hogy az illetékes debreceni tényezők a problémával behatóan foglalkozzanak és a szolnokiaknak aggályait eloszlassák. Nagyon egyszerűen meg lehet oldani a közlekedési rész kérdését. A menetrendi értekezlet elé Debrecen város illetékes tényezői forduljanak azzal a kéréssel, hogy állítsanak be Szolnok és Debrecen között egy motorosvonatot, amely reggel indul Szolnokról és a tárgyalás idejére Debrecenben van. Ezt a vonatot a tábla tárgyalási napjain, hetenként kétszer-háromszor indíthatnák. Délután menne vissza. Így egészen biztos, hogy mindig zsúfolásig megtelne ez a vonal és a MÁV-nak is kifizetné magát. Ezzel az utolsó akadály is elhárulna a szolnoki törvényszéknek a debreceni táblához csatolása útjából.

A Kálvin téri romhalmaz helyén üzletházat építenek

A Kollégium tulajdonát képező Kálvin tér 4. szám alatti romhalmaz talán végre eltűnik a város legforgalmasabb pontjáról. Dr. Kölcsey Sándor polgármester, dr. Vida Szűcs Imre műszaki tanácsos, Kolozsavár Kiss László lelkipásztor dr. Erdőss József kollégiumi ügyész, dr. Stepper Károly polgármesteri titkár társaságában helyszíni szemlét tartott a Kálvin tér 4. szám alatti háznál.

Elsősorban megállapították, hogyha a házat lebontják, akkor megtörténhetik, hogy a mellette levő Telegdy-ház is lebontásra kerül, mert ez sines nagyon viharálló állapotban. Így végeredményben az ucca kiszélesítése bekövetkezhetik.

Mindenestre addig, amíg ezt a célt elérik, a polgármester szeretné békésen megoldani a város és a Kollégium között felmerült slovagias ügyet. Ezért azt ajánlotta a polgármester a Kollégiumnak, hogy bontassa le a Kálvin tér 4. szám alatti házat teljesen és mivel a végleges ház hely homlokzati része húsz méternyire lenne a mostani helyétől, addig is, amíg az állandó jellegű házat a Kollégium majd felépítheti, passzázsszerűen építsenek ideiglenes jellegű üzlethelyiségeket. Mivel ez a hely a város egyik legforgalmasabb része, az üzletek bizonyára jól értékesíthetők lennének s így a Kollégiumot nem érné nagy anyagi kár. Viszont az üzletházat nem építenék meg időállóan, ami az építési költséget csökkentené s ha elérkezne az ideje a végleges házipítésnek, akkor a két oldalon fekvő üzletsort lebontatnák.

A telken tehát az udvar felé eső

részen kétoldalt képeznék ki az üzlethelyiségeket és közöttük lenne az ucca, ahonnan bejárhatnának az üzletekbe.

A terv mindenekelőtt a kollégiumi intéző tanács elé kerül s ha kivitelre érdemesnek találják, akkor sor kerül a romok eltakarítására és az üzletsorok építésére. Kétségtelen, hogy minden megoldás jobb, mint a dísztelen téglahalmaz, a felig leszedett ajtó, amelyek bombarobbanás maradványaira emlékeztetnek.

Gyengén sikerült a téli vásár

A téli vásár az idén meglehetősen gyengén sikerült. Megjelent vasárnap az ilyenkor szokásos havas eső is s az időjárás sem nagyon csalogatta ki a közönséget a vásárhoz. Hiányzottak a nagyobb tömegek s még az érdeklődés sem volt az igazi. Vásárolni pedig nagyon keveset vásároltak. Csak az olcsóbb bazárárúk, cukorkák kisebb edényekben volt némi forgalom. A téli vásár nagy csalódást okozott a kereskedőknek s hogy milyen gyenge forgalom volt, azt mutatja, hogy még nagyobb zsebtolvajlás, vagy verekedés sem fordult elő, ami pedig a nagyvásároknak szokott kísérője. Hja! nem volt forgalom, nem volt kereset és elmaradt a szokott mulatozás is, ami után a verekedések is kiszoktak robbanni. — A zsebek is üresen maradtak s így a zsebtolvajok sem garázdálkodhattak. Mindenképpen gyenge vásár volt.

x Telen is uszkalhat a nagyerdei fedett fürdőben.

Jaerventaus a világhírű finn író a volt lappföldi püspök Debrecenbe érkezett és a Hortobágyon írja legújabb regényét

Érdekes vendége van Debrecennek. A városban tartózkodik Jaerventaus a világhírű finn író, aki huzamosabb ideig püspöke volt a lappföldi protestánsoknak. Jaerventaus az Angol Királynőben szállt meg, de csak rövid időre, mert huzamosabb tartózkodásra a Hortobágyra költözik és a csárdában bérelt szobát.

Jaerventaus a hortobágyi csárdában írja meg legújabb regényét, melynek tárgyát a magyar történelemből vette. Azért jött Debrecenbe, mert a városban és főleg a hortobágyi csárdában azt a hangulatot akarja megkapni, melyre szüksége van a regényírásnál, hogy az minél igazabban tükrözze a magyar levegőt. A hortobágyi és környéki pásztorokkal, földművesekkel akar ismerkedni, hogy lássa őket, hogy gondolkodásukat magáévá tehesse. Jól tudja, hogy a hortobágyi pásztorok, a pásztorok nomád élete ma is olyan mint évszázadokkal ezelőtt. A hortobágyi csárdában megtalálja azokat a hatásokat a híres író, melyekre regénye megírása szempontjából szüksége van.

Jaerventaus nagyon szereti a magyarokat és egy magyar tárgyú regénye, melyet több nyelvre fordítottak le, már régebben megjelent. Dr. Ecsedi Istvánnak, a Déri múzeum nagynevű igazgatójának személyes jóbarátja volt. — Akkor ismerkedtek meg, amikor dr. Ecsedi István tanulmányúton volt Finnországban.

Németh Nándor nagy szeretettel kalauzolta a híres író, aki néhány hétig lakója lesz az öreg hortobágyi csárda bolthajtásos vendégszobájának és írja regényét a magyarokról.

Borközraktárt építenek ebben az évben Debrecenben

Rásó István alispán elnöklésével hétfőn délelőtt a Vármegyeháza kis tanácstermében választmányi ülést tartottak a Debreceni és Hajdúmegyei Gyümölcstermelők Egyesülete. Az ülés megnyitása után Rásó István meleg szavakkal emlékeztetett meg az egyesület két érdemes tagjáról, Czeglédy Mihály ny. vármegyei aljegyzőről és Czapáry Bertalanról, aki az egyesület ügyvezetője volt, javaslatra jegyzőkönyvben örökítik meg emléküket.

Az egyesület tárgyalta a költségvetést és tudomásul vette Balogh Vilmos titkár által tett előterjesztéseket, melyet a február 20-án tartandó közgyűlés elé tárnak. Örömmel fogadta el Rásó István alispán indítványát, hogy ebben az évben Hajduböszörményben létesítsen az egyesület mintagyümölcsöst.

Örömmel fogadta a választmány Rásó István alispánnak azt a bejelentését, hogy Darányi Kálmán miniszterelnök ígéretet tett, hogy ebben az évben borközraktárt kap Debrecen. Ez azt jelenti, hogy legalább 100.00 pengős költséget jelentő építkezés indul és végre Debrecen is hozzájut a borközraktárhoz.

Kimondotta a választmány, hogy Czapáry Bertalan elhalálásával megüresedő ügyvezetői teendőket el látásával Balogh Vilmost, az egyesület agilis titkárat bízták meg.

Tűzelőanyagot

Prohászka és Társánál
vásároljunk. Olcsó és megbízható.

Bethlen u. 44. Telefon: 11-81.

Magyarruhás csoport az ref. urasszonyok által rendezett „Magyar Esten” az Arany Bika disztermében.

Mindenben első
a „Debrecezen”

Csikósok és gulyások
fényes étteremben

Kedves jelenetek játszódtak le vasárnap éjjel az Angol Királynő étteremben. Ugy kezdődött a dolog, hogy Remete Antal-napi vásár lévén, a Hortobágyról ősi szokás szerint most jöttek be a városba a csikós- és gulyásszámadók, hogy a gazdákkal megegyezzenek és bojtárokat fogadjanak.

Négy jövágású hortobágyi pásztorember, Tölgyi János, Kovács Sándor csikós-számadók, Kovács Lőrinc és Kiss Bálint gulyásszámadók, ha már Debreceben jártak, benéztek az Angol Királynő étterembe, hogy néhány szót váltsanak Németh Nándorral, a hortobágyi csarda bérlőjével, ki igen felkarolja a hortobágyi pásztor-nép minden dolgát és nagyon becsüli is.

Beállított a négy pásztor ember cifra-szűrben az Angol Királynő fényes éttermébe. Egy kicsit idegenkedve néztek körül és kérdézősködtek »Németh Nándor uram» után. Nem találták és már cihelődtek is kifelé. Az étterem közönsége nagy letetszéssel és kedvteléssel szemlélte a jövágású csikósokat és gulyásokat és szinte sajnálták volna, ha tovább mennek. De nem úgy történt. Az egyik asztalnál ült másodmagával egy budapestkörnyéki földbirtokos, báró B. az intézőjével. A báró meghívta asztalához a pásztorokat, kik amúgy szürösen telepedtek le. Rácz Jancsi, a kitünő cigány-prímás rázendített szebbnél szebb magyar nótára. Lett aztán nagy dalolás. A hortobágyi magyarok nem farkakodtak öblös hangjukkal. Csak úgy zengett az egész terem. Sőt aztán tekerültek a vállakról a cifraszűrök is és külön-külön bemutatták az eredeti pusztai magyar táncokat. Sőt, egyik-másik hölgyet is táncra kérték. Akadt, aki nem idegenkedett és ugyancsak megforgattak egy-két hölgyet a csikósok és gulyások.

Ott volt az étteremben Kardoss Géza volt debreceni színházigazgató, ki egy napra átjött Kecskemétről. Rögtön felismerték őt a pásztorok, hiszen tudvalevően Kardoss Géza eszegei származású és sokszor megfordult vadászaton a Hortobágyon. Nagy parolázással köszöntötték a

kép a Magyar Est résztvevőinek egy csoportjáról az Arany Bikában.

népszerű színi direktort. Kardoss Géza magyaros szeretettel fogadta a pásztorok üdvözlését.

A hangulat mindinkább emelkedett. Szólt a nóta, járta a friss csárdás és bizony hajnal felé járt az idő, mikor véget ért a mulatság, mely eredeti színeket hozott az Angol Királynő éttermébe.

Tasnádi Nagy András államtitkárt a német „Sas”-rend nagykeresztjével tüntették ki. A kitüntetést a budapesti német követ személyesen adta át.

A Szülők Iskolája ma, kedden este 6 órai kezdettel tartja előadását a Kereskedő Társulat disztermében (Piac utca 8. I. emelet). Előadó dr. Csűrös Ferenc ny. közművelődési tanácsnok, aki „Mi legyen a fiúból” címen igen közérdekű és a szülőket nagyon is közzelről érintő előadást fog tartani. Az előadást megelőzően a Világítási Vállalat Dalköre, utána pedig a Petőfi Dalkör fog közreműködni. Az előadás teljesen díjtalan, melyre az érdeklődő szülőket és nevelőket szívesen hívja meg a törvényhatóság Iskolánkivüli Népművelési Bizottsága.

Nyugalomba vonult dr. Boros György, a 83 éves erdélyi unitárius püspök. Az egyházi főtanács az ősz püspök nagy érdemeit jegyzőkönyvben örököltette meg.

A Népszerű Főiskola új modern nyelvi tanfolyamai (angol, francia, lengyel, német, orosz, román) február 1-én kezdődnek. Jelentkezések Központi Egyetemen, telefon 25-00.

Vitéz Bánky Róbert a nyáron ismét Debrecenbe jön. Vitéz Bánky Róbert, akinek staggione társulata nagy sikerrel szerepelt Debrecenben a nyári szünet alatt, ismét ide akar jönni. Beadványt intézett Bánky a polgármesterhez és kérte, engedje meg neki, hogy társulatával június hó 25-től—augusztus hó elsejéig a Csokonai Színházban játszasson. A polgármester az engedélyt alkalmasint ki is adja, mert semmi akadályja sincs a kitünő szintársulat debreceni szereplésének.

A legjobb japán ifjúsági szervezet egy-egy diszkardot, egy-egy teljes japán fegyverzetet ajándékoz Mussolininek és Hitlernek. Az ajándekokat külön küldöttség hozza Európába.

Oriási csillagot fedezett fel Otto Struve amerikai csillagász, mely nagyságra a nap öszöröse.

Egy elhagyott párisi lakásban, melynek egy nyomaveszett Leon Pauli nevű idegen nemzetiségű ember a bérlője, három zászlóalj felfegyverzésére elegendő fegyvert találtak.

x Tükrök, előszoba, fürdőszoba, s varrószaalonokba, üvegciszolás, üvegezés, Sípkovitsnál Nagyvárad ucca 15. (telefon: 22-96 szám).

lógép eladás, csere HURAY, Iparkamara T: 17-93

Nincs már hóakadály az országban. Az enyhe éjjeli fagy után ismét enyhülés állt be s olvadás következett, ami megszüntette a magyarországi útvonalakon a hóakadályokat. A kilitások szerint a hőmérséklet az egész országban enyhe marad.

Leütötte és kirabolta Ferenczy Jánosné, eszékuecai trafikoszót tegnap reggel egy fiatalember. 180 pengő készpénzt és többezer pengő értékű béléget vitt el. A trafikoszóra egy lapkiadó találta rá az üzletben eszméletlen állapotban.

Kérem a jószívű emberekhez. Egy teljesen vak, munkaképtelen nő, Balotai Matild, aki a Téglavetőben, a Tegez ucca 74. számú házban lakik, arra kéri a jószívű embereket, hogy segítsenek rajta adományokkal, mert kis gyermekével fázik, éhezik. Adományait a lakására kéri leadni.

Megülte és elásta családja, Kékesi János diósgyőri bányászt másfél évvel ezelőtt — írták névtelen levélben a diósgyőri esendőrösgnek. A csendőrök beidézték ma a családtagjait a rejtélyes ügyben s megkezdték kihallgatásukat.

x Szabadnapos? Jöjjön a nagyerdei fedett uszodába! Pompás!

Fiatal leány tragédiája. Entz Ilona nagykanizsai fiatal leány leugrott a vasúti hídról a sínekre s teljesen össze törte magát. Allapota válságos.

Ausztria és Csehszlovákia között a közeljövőben új gazdasági tárgyalások kezdődnek, melyen hír szerint kölcsönösen enyhíteni fogják a most fennálló behozatali tilalmat.

Négyszázhuszezer pengős költséggel átépítik Győről az osztrák határig az autótutat.

Gyilkolt egy gimnazista. Belgrádban Radován Jancsics 15 éves gimnazista hűgát kísérte haza. Társai útjukat állták, a leányi sértegették, egy mellkucában. Bátyja védelmére kelt, mire egy Naumovics nevű 15 éves gimnazista késével szívenszúrta, utána pedig önként jelentkezett.

Gyilkos vihar pusztít egész Anglia területén és eddig már 10 emberélet esett áldozatul a viharnak. A tengerről több hajó adott segélykérő jelzéseket. A vihar már 48 órája tombol.

Meghalt alkoholemérgezésben egy hajdunánási földmives. Jelentés érkezett a debreceni ügyészségre arról, hogy Dankó György földmivest halva találtak és az a gyanu, hogy halálát alkoholemérgezés okozta. Dr. Zsögöd Jenő vizsgálóbíró a jelentés alapján elrendelte a boncolást és a kihallgatásokat.

Felakasztotta magát az istállóban Hajdúhadházon Veress Sándor 40 éves földmives. Öngyilkosságának oka ismeretlen. Temetésére az ügyészség, mivel nincs büncselekmény, az engedélyt megadta.

200 pengő az utcán. Tegnap délután a Piac utcán találtak egy pénztárcát, melyben 200 pengő, egy járátlevél és különböző más iratok voltak. A megtaláló beszoaláltatta a tárcát a rendörségre, ahol igazoltai tulajdonosa átvetheti.

Ellopták 140 pengőjét. Gerőci József Hajnal utcai lakos feljelentést tett a rendörségen ismeretlen tette ellen, aki egyik vendégloóban italozás közben kilopta zsebéből pénztárcáját 140 pengővel. A rendörség megkerestette a nyomozás.

Tarr Margit író nő meghalt

Egy finomlelkű, szép tehetségű debreceni író nő hunyta le tegnapi éjre álomra szemeit. Meghalt Tarr Margit, kinek prózai írásai és költeményeivel sokszor találkoztak a „Debreczen” hasábjain olvasóink. Mély gondolatok, kiforrott formaérzék jellemezték Tarr Margit verseit; míg novelláiban megkapó történeteket vonzó előadásban dolgozott fel. Tarr Margit, az igazi tehetséget jellemző szerénységgel nem tülekedett, pedig országos viszonylatban is figyelmet keltettek írásai. A „Pesti Hírlap” és több folyóirat is közölte tőle alkalomadtán verseket, de ő csak hű maradt hozzánk és a „Debreczen” szerkesztőségébe kopogtatott be rendszeresen irodalmi alkotásaival. Szívesen is vettük Tarr Margit írásait, mert egy érző lélek finom költészete nyilvánult meg minden sorában.

Tarr Margit Munkácsról került Debrecenbe édesatyjával, Tarr Albert vasúti tisztviselővel, ki hazafias magatartása miatt, a csehek hevonulásakor kénytelen volt elhagyni szolgálati helyét. Tarr Margit később Budapesten a postánál talált ideiglenes alkalmazást. Imádásig szerette a közben nyugalomba vonult édesapját, ő volt a gondozója. Atyjához írt több verse a gyermeki szeretet ragyogó megnyilatkozása. Csak édesatyjának és a költészetnek élt. A nyáron súlyos betegség támadta meg. Két hónappal ezelőtt felvétele magát a sebészeti klinikára, mert műtéti beavatkozástól várt gyógyulást. Közben tüdő- és mandulagyulladás lépett fel nála és legyengült szervezete nem bírta megbirkózni a súlyos kórral. Hétfőn reggel 9 órakor csendesen elhunyt.

Halálát mélyen sújtott édesatyján kívül grászolják testvérei: Tariska Sándor, ref. lelkész özvegye, özv. Jeney Józsefné Máv. tisztviselő özvegye, Tarr István budapesti mérnök, dr. Tarr Gyula budapesti ügyvéd és a kiterjedt rokonság.

Tarr Margit temetése szerdán délután fél 4 órakor lesz a Köztemetőből.

Az elhunyt írónőnek egyik szép versét, mely immár posztumusz írás lett, melyet néhány héttel ezelőtt küldött be hozzánk, itt közöljük. Ez a vers, mint egy fehér virágszirom hull a költőnő koporsójára.

Merengés

Már itt az éj. Sápadtan két a hold. S én fölnezek a hűvös csillagokra, Mik öszi égen égnek fellobogva: Forró szívem te hűsd le méla hold...

Sok halott csöm éppen így megállott Az esti ég alatt s álmódva nézett Téged az éj királyát: tündéri képed Bájlt elhagyni, de a szívünk megállott.

Az éjszakának te vagy tiszta éke: Beteg szívemnek te vagy menedéke, Fohászomat küldöm fényed felé...

Mindig reád, a tiasta holdra nézve A két kezem lágyan szívemre téve Lelkem röppül, röppül, e fény felé...

TARR MARGIT.

— Pál görög trónörökös és felesége szerdán Budapesten utazik át és Ausztriába mennek nászútra.

x Rheumás betegnek biztos gyógyulás a magyarok furdó gyógyvizében.

Juhász Géza előadás a Színházi Szabadegyetemen

A Színházi Szabadegyetem hétfői előadásán Horváth Árpád színházigazgató vezette be Juhász Géza előadását. Az íróról beszélt, arról az íróról, aki nem a jutalomért dolgozik, nem az elismerésért ír. Juhász Géza ilyen fró — mondotta — sőt több, halkszavú élet. Ebben minden dicséret benne van.

Juhász Géza a magyar dráma élete főműveiben című kollégiumának első részét mondotta el. A magyar dráma négy főműve **Bornemizsa Elektrája**, a Csongor és Tünde, a Bánk Bán és az Ember tragédiája.

Bornemizsa nemcsak Sophokles „Elektráját” fordítja: az „Elektra” az első magyar népi dráma. Még utána hosszú ideig nem meri senki az igazi magyar paraszti, a bölcsőt, a magyar ság eredetét, ősi életforrásának egyedül megtartóját színpadra vinni. **Bornemizsa** századokkal az új népi realizmus előtt máig is frissen élő drámát alkotott. A magyar Elektra nagy nemzeti érték, egy magát megtalált magyar osztály, a középkori magyar paraszt görögökhöz átvázolt, de magyarrá lett költeménye. A magyarság idősírfi készségének drámaalkító kényszere itt alkot először értéket.

Az Elektra színrehozatala különben ott szerepelt Horváth Árpád ezévi tervei között.

Perzsaszőnyeg

festve darabja 2.90

Pikónál

Kossuth u. 4.

— Az olasz kultúrintézetben Állandóan folyik a beiratkozás a február elején kezdődő félévre, amikor új tanfolyam is lesz a teljesen kezdők számára. A tanfolyamok ingyenesek — csak a beiratkozási díj 2 pengő. A tagoknak joguk van minden nyelvórára, az intézet előadásain, hangversenyén ingyen résztvenni. Kiváló előmenetelű hallgatók könyvjutalomban, esetleg olaszországi tanulmányútra való ösztöndíjban részesülnek. Akik levelezés céljából olaszországi címet óhajtának, szíveskedjenek az intézet titkárságának adatokat leadni. Egyben felhívjuk a nagyérdemű közönség figyelmét, hogy dr. Bényei Zoltán kir. ügyész, aki már a múlt évben is nagy sikert aratott a „Térjünk vissza az olasz kultúrához” című előadásával, csütörtökön január hó 20-án, este félhét órakor az olasz kultúrintézetben. Az „olasz politika” címen tart magyar nyelvű előadást, amelyen mindenkit szívesen lát az igazgatóság. (6)

— Két lábtörés. Beregszászi Margit 13 éves leány, Bőszörményi út 96. szám alatti lakos, egyetemi állású leánya, tegnap délelőtt 11 órakor a lakásuk előtt megcsúszott és jobb lába a boka felett eltört. — Csász Józsefné, Korompay ucca 10. szám alatti lakos tegnap délután négy órakor az udvaron levő kút előtt esett a jobb bokája eltört. A mentők a sebészeti klinikára szállították, ahol lábát gipszbe helyezték.

— Szétrúgta a térdét a ló. Súlyos szerencsétlenség érte hétfőn délután három órakor Dobi József Tanító ucca 11 szám alatti lakó gazdálkodót. A 74 éves gazdálkodó bement az udvaron levő istállóba, hogy a lovait ellenőrizze. Alig ment az egyik lóhoz közel, a ló hátrarúgott és a gazdálkodó összeesett. Azonnal értesítették a mentőket akik az eszméletlen gazdálkodót kiszállították a sebészeti klinikára, ahol megállapították, hogy a térdkalácsát teljesen szétrúgta a ló.

Fájóslábuak figyelmébe!

Dr. Lettermann-féle Euplán elasztikus lúdtalpbetét gyári bemutatón f. hó 18-án anyagi kockázat nélkül kipróbálható. **MONE** Orvosi Műszerüzemében, Piac u. 41. sz.

Felmentő ítélet

Csuka Lajos táskaugyében

Dr. Janka Dezső büntetőjárásbíró hétfőn délelben tárgyalta azt az érdekes pert, amelynek vádlottja az ismert **Csuka Lajos nyilaskeresztes vezető**. — **Csuka Lajos** lopás vétségével volt vádolva, mert a vádirat szerint a múlt év márciusában az újvárosi vonaton egy gazdátlanul heverő aktatászkát, **Leiter Ferenc** társával magához vett és azt a jogos tulajdonosnak **Debreceni András** mérnöknek csak két hét után szolgáltatta vissza a csendőrség útján. A táskában értékes mérnöki műszerek és 49 pengő értékű okmánybélyeg volt. A táskát a műszerekkel a csendőrség útján megkerült, de a benne levő okmánybélyegek eltűntek.

A tegnapi folytatásos tárgyaláson **Debreceni András** mérnököt hallgatta ki a bíróság. A sértett mérnök előadta, hogy a vádbeli időben Tiszacsegére utazott mérnöki munkára. Újváros előtt kiment a folyósóra dohányozni és a táskáját a fülkében hagyta. Amikor a vonat elhagyta Újvárost, akkor ment vissza a fülkébe, de akkor már a táskát eltűnt. Kereste mindenütt, de nem találta. A fülkében többen tartózkodtak és egy ott levő zsidó férfi kijelentette, hogy látta mikor **Csuka Lajos** és **Leiter Ferenc** vitte el a táskát, sőt a tartalma ki is borult, ők ketten szedték össze a szétszóródott holmikat, amikor Tiszacsegére megérkezett azonnal bejelentette ezt a csendőrségnek és a nyomozás megindult. Négy nap után felkereste **Csuka Lajos**ot, hogy adja elő a táskát, megmondotta neki, hogy tudja hogy ő vitte el **Leiter Ferenc**cel, de **Csuka** kitérő választ adott a táskára vonatkozólag. Végre két hét után értesítette a csendőrség, hogy a táskát megvan és azt **Leiter Ferenc** hozta be a csendőrségre.

— Felteszi a mérnök úr, hogy bűnös szándékkal vitték el a táskát — kérdezte a bíró.

— Nem tételezem fel, de miért éppen a bélyeg tűnt el, melyet lehet értékesíteni. Nagy károm származott a műszereim elvesztése által is, mert 11 napig nem tudtam dolgozni.

Csuka Lajos: Nem vittem el a táskát, azt **Leiter** találta meg én csak udvarias ságból segélttem neki a kiszóródott holmikat berakni.

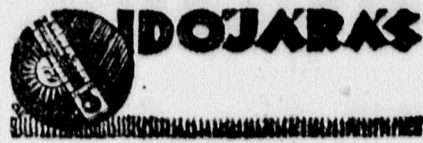
A bíró ezután felkérte az ügyészi megbízottat, hogy nyilatkozzon a vád tekintetében. **Dr. Florhidy Tibor** kir. ügyész megbizott kijelentette, hogy nem lát bűncselekményt elejti a vádat.

Debreceni mérnök: En fenntartom a vádat.

Csuka Lajos: Nagyon könnyen hatóság előtti rágalmazás lehet még ebből a perből, esetleg helyet cserélhetünk.

A bíróság — miután a sértett mérnök nem vette át a pótmagánvádat — megszüntette az eljárást **Csuka Lajos** ellen, mire a mérnök kijelentette, hogy polgári perre tereli a pert, az elvesztett bélyegek miatt.

— **Üzlettűz a Csapó uccán.** A Csapó ucca és Vár ucca sarkon levő Wiener bérháznál arra lett figyelmes a közelben posztoló rendőr vasárnap hajnalban, hogy a Grünfeld üzletből füst szivárog ki a redőnyön keresztül. Nyomban értesítették a házbelieket s a tűzoltókat, akik behatolva az üzletbe, elfojtották a lassan emésztődött tüzet. — Kiderült a tűzvizsgálat alkalmával hogy a kipattanó szikrától egy láda meggyulladt s az okozta a riadalmat. A házbeliek...

Hazánkban az újabb viharfront közeledésére a déli légáramlás megélénkült, az északi határszélek közelében eső megindulása várható. Este 7 óráig azonban még csak egészen kis mennyiségű csapadék hullott. A hőmérséklet a déli órákban a Dunántúlon és a Dunna—Tisza között mindenütt meghaladta az 5 fokot, csupán az északkeleti határmegyékben volt hűvös s ott a déli órákban sem mértek plusz 1—2 foknál többet.

Jóslás: Elénk déli, dél nyugati, holnap pedig már erős, helyenként viharos északnyugati szél, éjjel sok helyen (főként északon) eső. Holnap változó felhőzet a már csak kisebb gyorsan átvonuló leesapódások. A nappali hőmérséklet nyugaton kissé süllyed, keleten alig változik.

Ismét letartóztatták a hadirokkant Mayer atyát

A katolikus templomok szószékéről tegnap kihirdették, hogy az állambiztonsági rendőrség újból letartóztatta **Mayer Róbert jezsuita pátert**. Mayer atya a világháborúban elvesztette mindkét lábát. Egy ízben már letartóztatták és hosszabb ideig vizsgálati fogóságban tartották a kormány választásügyi intézkedéseit élesen bíráló beszédei miatt. Az a vád ellene, hogy megszegte a tilalmat, mert legutóbbi letartóztatása után arra ítélték, hogy nem szabad többé egyházi szószéklet tartania.

A kultuszminiszter köszönete

Budapest, jan. 17. A vallás-és közoktatásügyi miniszter **Debreczen** sz. kir. város közönségének azért, mert a debreceni szegénysorsu elemi iskolai tanulók tanúszergegyezésére 2000 pengőt adományozott, őszinte elismerését és köszönetét nyilvánította.

A SOPRONI KAMARA A KERESKEDELEM KÉPESÍTÉSÉHEZ KÖTÉSE MELLETT FOGLALT ÁLLÁST.

Budapest, január 17. A soproni kereskedelmi és iparkamara kereskedelmi osztálya most foglalkozott a kereskedelem képzésének kérdésével és nagy többséggel a képzés bevezetésével mellett foglalt állást.

— **Ismeretterjesztő előadás a Frontharcos-otthonban.** A Frontharcos Szövetség debreceni főosztályának elnöksége elhatározta, hogy ismeretterjesztő előadásokat rendez tagjai részére. Az első ilyen előadás vasárnap délután volt a Frontharcos-otthonban. **Dr. Szabó Márton** ny. ref. gymn. tanár beszélt Németország és Olaszország viszonyáról Magyarországhoz. Az előadás vizsgálatot vetett az ókori és középkori múltjára Európának. A történelmi adatok és vonatkozások színes keretben mesterien rajzolta meg a mai Olaszország és az egységes Német Birodalom kialakulását.

— **Megjelent a mérlegrendelet.** A budapesti Közlöny keddi száma közli a kormányának a részvénytársaságok és szövetkezetek üzleteredményének felhasználási tárgyában kiadott 50/1938. ME. sz. rendeletét, vagyis az új mérlegrendeletet. A rendelet a múlt évi mérlegrendelettel teljesen meg egyezően, csupán az 1210—1932. sz. rendelet fenntartására szorítkozik, amely lehetővé teszi osztalék és jutalék fizetésének mellőzésével az egész nyereségnek tartalékok alkotására, vagy gyarapításra való felhasználását.

— Ha belei el vannak dugulva és gyomra rossz, úgy folyamodjék azonnai a természetes Ferenc József keserűvízhez, mert ez már csekély, alig egy poháryi mennyiségben is gyorsan biztosan és mindig kellemesen kítisztítja az emésztés útjait s jó étvágyat és friss közérzetet teremt. Kérdezze meg orvosát.

ANYAKÖNYVI HIREK

Születések: Dorogi János fm. fia György; Radványi Károly segédjegyző leánya Irma; Kiss Antal fuvaros leánya Emma; Ludmann János fm. Nádudvar fia János; Tarr József fm. fia Sándor; Stancz István kőművessegéd leánya Erzsébet; Csáki Ferenc gazdálkodó leánya Julianna; Balogh András fm. fia István; Király László ny. tanító fia János; Szőnyi Pál ref. s. lelkész fia Zolt; Balogh János kocsis leánya Ilona; Dencig Sándor fm. halvaszulett fia; Seletye András terem szolga fia György; Karmazsin József leánya Róza.

Eljegyzések: Rizó Mihály erdőtelepítő—Mészáros Róza; Ónodi Szücs Zoltán m. kir. honvédszakaszvezető—Bordás Julianna; Szabó János fodrász segéd—Dobránszky Piroška; Csige Sándor gazdálkodó—Simon Julianna.

Halálozások: Özv. Csapó Péterné ref. 87 éves, Veres u. 4. Szabó József kőművesmester ref. 79 éves, Oláh Károly u. 24. özv. Barát Gyuláné r. kat. 74 éves, Huszár Gál u. 32. Furó János fm. ref. 25 éves, Nyírbrány Kovács Lajos ref. 24 éves, Borklinika. Menyhart Béla fűszerkereskedő segéd ref. 24 éves, Kisfaludy u. 33. Debreceni Mihály ref. 25 éves, Klapka u. 14.

GYÁSZ ROVAT

Özv. dr. Ballagi Aladárné szül. Peskó lla egyetemi tanár özvegyét, folyó hó 13-án a kerepesi temetőben tartott református gyászszertartás után a väci családi sírboltban helyezték örök nyugalomra. Gyászlják fia: dr. Ballagi István, Ballagi Viktor, Ballagi Dénes, leánya dr. Preininger Tamásné szül. Ballagi Márta, nővére özv. Romy Gézné szül. Penkó Erzsébet, veje dr. Preininger Tamás és unokái. (Minden külön értesítés helyett).

Szabó Ferenc temetése. A munkáscsaládok száza könyves szemmel állották körül a koporsóját a Köztemetőben annak, aki egész életét égette fel a munkássorban a maga és a nagy munkáscsalád érdekeiért. Hosszú évtizedeken keresztül volt a debreceni munkás érdekképviseletek vezető tagja az építőipari munkások lángtelkü vezetője. Fanatikus harcosa volt a munkás jólétért küzdő eszmének. Az egész munkástársadalom őszinte igaz részvevete mellett folyt le a temetési szertartás. Benkő Károly ref. s-lelkész meg ható imában búcsúztatta az elhunytat, Szabó Lajos énekvezér énekelt. A rucattal koszorú és virágerdő borította. A nagy tögykoporsót gyászkozsira tették és a menet elindult a sírhoz. A sírnál ismét felhangzott a lelkész imája. Majd a Munkás Dalegylet adott elő gyász-dalokat. Erdei István párttitkár az munkásság nevében, Labancz András pedig az építőipari munkások nevében mondott utolsó istenhozzádot az elhunytnak. A temetés a Pusztai temetkezési intézet figyelmes rendezésében folyt le.

László Andrásné szül. Szigeti Eszter életének 69-ik évében elhunyt. Temetése ma délután három órakor lesz a Köztemető ravatalozó terméből. Lakás Monostorpályi út 17. — Temetését: Bartha temetkezési vállalata végzi püspöki palota.

Szabó József kőművesmester 79 éves korában elhunyt. Temetése kedden félnyolc órakor lesz a Köztemetőben. Lakás: Oláh Károly ucca 24. Gebauer cég rendezi.

Balla Irénke 12 éves. Temetése kedden délután 2 órakor lesz a hármas teremből. Csurka „Kegelet” temetkezési vállalat végzi.

Köszönetnyilvánítás. Mindazoknak, akik szeretett férjem, édesapának elhunytá alkalmából mérhetetlen fájdalomkamat vigasztaló szavaikkal enyhíteni igyekeztek, ravatalára koszorút, csokrot helyeztek, továbbá a Munkás Dalegyletnek és a munkásegysületek képviselőinek — ezúton mondunk fájó szívvel igaz köszönetet.

Özv. Szabó Ferencné és gyermekel. Új temetkezési intézet kartelen kívül: Kálvin tér 5. Cégtulajdonos Pusztai József. Telefon: 33—90. Halál esetén forduljon ide bizalommal.

— A debreceni hentesszakosztály pénteken, folyó hó 21-én, este félnyolc órakor az ipartestület helyiségében gyűlést tart. Targy: konzervgyár alapításának megbeszélése és folyó ügyek. Elnökség.

x Vágó József tűzifa- és szénkereskedése a „Margitfürdőnél.” Kantonizáltak, altisztek, „Unió” tagok legolesobb beszerző helye. Telefon: 10—24. sz.

HAJFESTÉS? DAUER? KOZMETIKA? Bizalommal keresse fel Debrecen legrégibb szaküzletét. KOMÁROMINE, Bika-bérbáz, — telefon: 19-56.

— Az Ügyvédek Gazdasági Blokkja rendezésében nagyszabású értekezletet tartanak, folyó hó 20-án, csütörtökön este félhét órakor az Arany Bika Boeska termében. Dersenyi Léva Zoltán dr az „Ügyvédi munkadíj az új rendtartásban” címmel tart előadást. A közérdekű előadást részletes vita követi. Az ügyvédkartársakat ezúton meghívja és vendégeket is szivesen lát a vezetőség. (o)

x Ne vegyen eszerépkályhát addig, míg meg nem tekintette Krisch kályhás-mester eszerépkályha raktárát, ahol kitűnő tűzálló, szép és olcsó, eszerépkályhák kandallók vannak nagy választékban. Váral minden-e szakmába vágó munkát. Spotály tér 1. sz. (Nagy állomásnál, telefon: 12—18. sz.)

— Farsangi tudósítás. Az Árpád-házi Boldog Margit Missziós Leányklub, február hó elsején félnyolc órai kezdettel farsangi táncestélyt rendez az Angol Királynő kék- és fehértermében Fáy Istvánné, Kölcsey Sándorné, Kazinczy Gáborné úrnők védnöksége alatt. A rendezői tisztelet egyenruhás klublányok látják el. A zenét Rácz János cigányzenekara szolgáltatja. — Belépődíj teajeggyel 1.50 fillér, táncosjegy 80 fillér. Meghívó, asztaligénylés kedden, pénteken fél 6—fél 8 óráig a Leányklub otthonában, (Varga ucca 18. alatt) bejelenthető. (i)

— Ünnepléyes szolidaritást vállalt a Pesti Izraelita Hitközség vasárnap délután közgyűlésén a romániai magyarsággal és zsidósággal.

— Százötven vagon préselt sonkát adtunk el Amerikának készpénz dollárért. Amerika legnagyobb vásárlója a magyar préselt sonkának, mely pár év óta keresett kivitelű cikk lett. — **A szovjet őrjáti aranyu fegyverkezésbe kezdett** és a határmentén 25 millió gázlarcot osztottak ki a polgárok között. Ötszáz új nagy bombavetőt és 500 új vadászgépet készítenek.

— Budapestén vasárnapra virradó éjszaka tizenhat betörést követtek el. A betörések elkövetői még ismeretlenek a rendőrség előtt. — **Szénné égett Isaszegen Jéger Katalin** 85 éves matróna, akinek ruháját a konyhából kipattanó szikra meggyújtotta.

Megszállott területi hírek

Olyan csodát csinál Románia, ami ro méltán felfigyelhet a világ. Felülvizsgálják 1913. évig vizsgálomóleg minden román állampolgár okmányait, mert így akarják megállapítani, hogy ki tartózkodik jogosan az ország területén. Tisztelettel kérdezzük: hol volt még Románia 1913-ban?...

A román lapok erősen cáfolják, hogy az angol és a francia külügyminiszter a bukaresti illetékes követek által közbelépett a kisebbség védelmére. Ezt cáfolják, de ugyanakkor fenyegetőnek is a román lapok és üvöltik, hogy milyen címen mer valaki az ő belügyeikbe avatkozni! Ne sze neked Anglia, Franciaország!...

A nagy tisztogatás folyik Romániában mindenütt, míg a távol külföldön arról tanácskoznak, hogy mit kellene tenni: újra felülvizsgálják egyénien az üzletek cégtábláit, a só, dohány, kocsma engedélyek után most már az ügyvédi kamarák, színházak, vasúti munkások közül is elbocsátották a zsidó vallásúakat.

Galcot, a feketetengeri kikötőt az alacsonyabban fekvő részeken árvíz fenyegeti a nagy esőzések és gyors áradások miatt.

Aradmegyében veszedelmes méreteket öltött a malária járvány, most a hatóság minden módot és eszközt igyekszik felhasználni, hogy a veszedelmes betegség tovább terjedését megakadályozza.

Bukaresti jelentés szerint az orosz hatóságok több havi vizsgálati fogság után szabadlábra helyezték Kun Bélát...

Szatmár egyetlen magyar kulturális egyesülete, a Kölcsey-kör engedélyt kapott, hogy működését ismét megkezdhesse.

A temestorontáli magyarpárt elhatározta, hogy a magyar közösségekben népkönyvtárat szervez és azt minél nagyobb számban igyekszik kiosztani, hogy a lakosság a legújabb magyar irodalom termékeivel megismerkedhessenek.

Rendület jelent meg Romániában, mely kötelezővé teszi, hogy a nyugdíjasok bizonyítványaiban feltűnő helyen tüntessék fel nemzetiségi hovatartozásukat.

— A világhírű fezőr Stavisky megsemmisült vagyonának roncsait árverezik most Orleans városában. Műkincesek, ékszerek kerülnek árverés alá. Azt várják, hogy háromszázezer frankot kapnak és ez az olcsai banké lesz melyet hétézázezer frankkal károsítottak meg.

— Belgium és Hollandia a napokban elismeri Olaszország afrikai hódításait. A belga követ közölte is már Angliával kormányva elhatározását.

— Példátlanni gonosz módon okoztak kárt Szurmay Alajosnak, a szolnoki Nemzeti Bank altisztségének, aki most, hogy nyugalomba vonul, vásárolt egy házat, melyet új bútorokkal rendezett be és odavitte minden értéktárgyát. A lakása még a bank épületében volt. Az új házban betörők jártak, elvitték értékes tárgyait s az új bútorokat összehalmozták és felgyújtották. A tüzoltók nem tudták már megmenteni a lakást, melyben minden elpusztult. Az elvetemült betörőknek már nyomában vannak.

— Hatezer földmunkást visznek ki ez évben Németországba, elsősorban azokat, akik már voltak kint dolgozni. A többi jelentkezőnek a cukorrépa munkához kell érteni. A szerződés májustól decemberig szól.

A CSOKONAI SZÍNHÁZ MŰSORA:

Január 18-án, kedden este B) bérlet 17. számban: **Láz.**

Január 19-én, szerdán este A) bérlet 16. számban: **Láz.**

Január 20-án csütörtökön este premierbérlet 15. számban: **Egyetlen éjszakára.**

Január 21-én, pénteken este C) bérlet 17. számban: **Egyetlen éjszakára.**

Január 22-én, szombaton délután filléres helyárrakkal: **Bikfic tanár úr.**

Január 22-én este szombaton B) bérlet 18. számban **Egyetlen éjszakára.**

Január 23-án, vasárnap délután bérlet-szünetben, rendez helyárrakkal: **Egyetlen éjszakára.** — Este bérlet-szünetben: **Egyetlen éjszakára.**

A színházi iroda jelentése:

Ma, kedden B. bérlet 17. számban, szerdán A. bérlet 16. számban Budapest idej legnagyobb prózai sikere, Lakatos László izgalmas bűnügyi hátterű, szerelmi lélekdrámája, a:

Láz

Csütörtöktől Budapesttel egy időben a nagysikert aratott zenés vigjáték

Egyetlen éjszakára

kerül bemutatásra, parádés szereposztásban.

Abogy a „Láz” előadásain, ugy az „EGYETLEN ÉJSZAKÁRA” előadásain is sok kellemes meglepetésben lesz része!

Tüdősné Szunyogh Klára saionjában magyar ruhát rendelt a kormányzó hitvese

Horthy Miklósné, a kormányzó hitvese gyönyörű gondolat megvalósításán fáradozik. Megjelent az elmúlt héten Tüdősné Szunyogh Klára művészi stúdiójában és azt az óhaját fejezte ki, hogy az eucharisztikus kongresszus alkalmával a körmenetben magyar ruhában szeretne megjelenni és szeretné, ha példája a magyar hölgyek körében számos követőre találna. A kormányzó felesége meg is rendelt magának egy sötétlila színű (kedvence színe), magyaros díszítésű ruhát.

Tüdősné Szunyogh Klára debreceni származású, néhai Tüdős János képviselő leánya, ki Budapest nagy sikereket ért el már eddig is és „Pántlikac” divatszalonja az előkelő körök teljes elismerése mellett működik.

— Az inkák aranybányáját újra megnyitják a Tipuáni folyóeska völgyében és két millió angol font tökével alakult részvénytársaság az évszázadok óta kihasználatlanul lévő tárnák üzembehelyezésére. Az Andesek csucesai között lévő aranybányához, mivel járható utak nem vezetnek már, repülőgépeken szállítják a bányászathoz szükséges gépeket. Hárommotoros repülőgépek szállítják a bányászathoz szükséges anyagokat és száz nap alatt tudják áthordani az Andeseken az anyagot.

— A nagy fodrászversenynek százhusz magyar és nyolcvan külföldi résztvevője volt. Kimondták, hogy a farsang divatos hajviselete a rövid és félhosszú széke frizúra lesz.

SPORT

Nagy győzelem Luxemburgban

Szép győzelmet aratott a magyar válogatott labdarúgócsapat Luxemburgban az ottani válogatott ellen. Szép győzelmet, de nem értékest, mert a luxemburgi válogatott szerény képességű ellenfél, más ország a második garnitúrát szokta kiállítani ellene. De a győzelem csak szép, — hat gólt adni és egyet sem kapni idegenben: dícséretes és némi gyógyító balzsam a lisszaboni 0:4 után. Hiszen már nem vagyunk nagy igényűek, örülünk, ha gyenge ellenfél ellen is győzünk.

Tízezer néző előtt folyt le a mérkőzés. Az első félidőben rosszul játszott a magyar csapat s csak Szendrődi egyéni játéka révén eredményes. Sass helyett a 40. percben Zsengellér állt be jobb szélre. A második félidőben jobban játszik a magyar együttes, a luxemburgi csapat meg visszaesett és ekkor már hullanak a gólok. Szendrődi, majd Kállai lö gólt, utána H-esből Zsengellér, 30 méteres szabadrúgásból Miklósi, végül újra Szendrődi eredményes.

A magyar csapat legjobbjai Biró, Gyarmati, Szendrődi, Szűcs, Ujváry. A magyar csapat jobban játszott, mint Portugáliában.

A Debreczeni sporthírszolgálat jelenteti:

A vasárnapi napon már megkezdődtek az edzőmérkőzések. A Boeskaai vasárnapi ellenfele, az Elektromos jél mozdított. A Szegedi 3:1-re nyert a szegedi Postások ellen, a Nemzeti az NSC felett 5:1-re győzött, a Phöbus, Budai is tartott könnyebb edzést. A Boeskaai még szombaton megtartotta edzését.

Vágó csapata megverte Móré csapatát. A francia bajnokság eseménye és meglepetése, a Valenciennes, Vágó csapata 4:0 arányban nyert Móré csapata,

az Olympique ellen és sokat javított helyzetén.

Örvendetes hír Cseh Matyiról: A Hungaria vezetősége meglátogatta vasárnap a Matrában gyógyulást kereső Cseh Lászlót és a következőket jelentette a látogatás után. Cseh Matyi állapota javul és az orvosok szerint 4—5 hét múlva visszakapja őt a magyar futball. Már a tornászát is megengedték neki.

Az ökölvívőcsapatbajnokság során vasárnap: BTK—MAC 8:8, Beszkárt—ETC 10:6. A döntőbe került a Beszkárt, BVSC, BTK, ETC. Hír szerint a BVSC visszalép a döntőtől és akkor a MAC kerül be helyére.

Heti 30 vagonra korlátozzák a németországi sertés kivitelünket

A tegnapi Terencevárosi piacon kissé vontatottan indult meg az üzlet, mert híre futott, hogy a túlzott sertésfelajánlás következtében korlátozni fogják a Németországba irányuló sertés kivitelét. További intézkedésig hír szerint hetenként csak 30 vagonot visznek ki.

TERMÉNYTÖZSDE.

A búza 10—15 fillérral olcsóbb.

A készárúpiacon, mintegy 15 vagon búza esztrélt gazdát 10—15 fillérral a szombati árák alatt. A zab 5 fillérral, a tengeri 5—10 fillérral esztrélt. A többi terményárak nem változtak.

Búza tiszavidéki 77 kg 20.65—21.00, 78 kg 20.95—21.30, 79 kg 21.20—21.50, 80 kilós 21.35—21.60. — Felsőfiszai 77 kg 20.65—21.30, 78 kg 20.95—21.30, 79 kg 21.20—21.50, 80 kg 21.35—21.60 rozs 18.85—19.00 P, takarmányárpa elsőrendű 16.35—16.85, középmínőségű 15.25—15.50, sörárpa kiváló 21.00—23. prima 19.50—20.50, sörárpa 18.50—19. zab elsőrendű 16.30—16.50, középmínőségű 16.15—16.25, tengeri 12.85—13.00, más 12.75—12.90 P, korpa 12.75 j12.90, 8-as liszt 14.70—15.20 P.

SERTESVÁSÁR.

A tegnapi napon megtartott Terencevárosi sertésvásárra felhajtottak 6684 darab sertést. A vásár irányzata változatlan. Árak: uradalmi zsírsertés párónként 340 kilón felül 110—112 fillér, szedett I. 103—104 fillér, III. 90—96, angol sonkasertés I. 104—106 fillér, II. 98—103 fillér, exportzsír márkázott 162 fillér kilónként.

ORSZÁGOS

LÓ- ÉS SZARVASMARHAVÁSÁR.

A tegnapi napon megtartott országos lovasárra felhajtottak 1123 darab lovat ebből elkelt 413 darab. Szarvasmarhát felhajtottak 2340 darabot, elkelt 809 darab. Árak: elősúlyban kilónként: jó minőségű vágómarha 53—55 fillér, közepes minőségű vágómarha 42—53 fillér, silány marha 34—42 fillér, borjú 72—95 fillér, növendékmarha 50—64 fillér, tinó, ökör 68—82 fillér, fejős tehén darabonként 250—330 pengő. — Lóárak: vágóló 80—160 pengő, silány igasló 90—150 pengő, közepes minőségű igasló 160—300 pengő, jöminőségű vágóló 350—450 pengő, kocsielő 500 pengő, katonai ló 550—700 pengő, egyéves csikó 160—260 pengő. Irányzat lanya.

BÉRBEADÁSI HIRDETÉNY. A város tulajdonát képező Külsőható D. IIb. jelű parcella, mely áll 13 khöld 618 négyszögöl rétből, 215 khöld 458 négyszögöl legelőből, 270 négyszögöl ház és udvarból, tehát összesen 328

khöld 1346 négyszögöl területű. — 1937. év október hó 1-től 1938. szeptember hó 30-ig terjedő egy évre árverésen fog hasznóbérbeadásra kerülni. Ugyanevak bérbeadásra kerül a Nyulási legelő elnevezésű ingatlanból visszamaradt cca 25 khöldnyi rész. 1940 évi november 30-ig terjedő időre és a Pirics füzes elnevezésű cca 19 khöld területű ingatlan 1938. április elsejétől 1941 március 31-ig terjedő 3 évi időtartamra. — A bérbeadó árverés 1938. január hó 20-án d. e. 9 órakor a városháza tanácstermében lesz megtartva. Árverési szándékozók a kiállítási ár 10 százalékát az árverés megkezdése előtt a házipénztárnál letétbe tartoznak helyezni s az erről szóló letéti jegyet az árverési bizottságnál bemutatni kötelesek. Árverési feltételek a városi gazdasági ügyosztálynál (városháza, félemelet 16. sz.) megtekinthetők, ugyanott nyerhető mindentéle felvilágosítás is. Debrecen, 1938. január hó 14. Polgármester.

HIRDETÉNY

Értesítem az érdeklődőket, hogy a m. kir. erdőgazgatóság az ohati védkerületi erdőóri laknál tárolt 1937. évi termésű 16.000 kg. I. oszt., 4350 kg. II. oszt., 750 kg. III. oszt. minőségű anyaszénát f. hó 20-án reggel 8 órakor árveresen kíván értékesíteni a helyszínen. A Nagyerdő II. védkerületi erdőóri laknál tárolt 1937. évi termésű 650 kg. és 500 kg. szénát, az apafai erdőóri laknál tárolt 1937. évi termésű 700 kg. szénát f. hó 24-én reggel 8 órakor a helyszínen tartandó árverésen értékesíti.

Az árverés feltételei a debreczeni m. kir. erdőhivatalnál (Nagyerdő) a hivatalos órák alatt bármikor megtekinthetők.

Polgármester.

x Sós, brómos, lugos, jódos a nagyerdei fürdő vize. Gyógyít, erősít, frissít.

SZABADI ÁDÁM

REGÉNY

IRTA: SZALACSY RÁCZ IMRE

57

— Ne bolondozz, fiam, hát miért halnál meg! — fojtotta vissza meghatottságát Szabadi Ádám.

— Meghalok, önkéntes úr!...
— Fáj a seb?...
— Nem fáj már nekem sehol, önkéntes úr, éppen ezért gondolom, hogy meghalok.

Mire Villachig felérték, már ha lálsápadt lett az arca és állandóan esugrott róla a verejték. Most már nem is beszélt, de kétségbeesést sugárzó szeméből állandóan pergett a könnye.

Mikor befutott Villachba a vonat, Szabadi Ádám lefogta a Szabó végtelenbe néző és minden titkokat látó üveges két szemét.

És ekkor érezte először Szabadi Ádám azt a kínzó, tépő vergődést, hogy egyedül maradt a világban. Árának, szegénynek, nyomorultnak látta magát és céltalannak az életét. Nem tudott sírni, holott valami kikívánczó érzés kínozta a torkát, szemét.

Nem tudott szólani, mikor a katonák elvittek mellőle a Szabó hidat, melyet holttestét. Csak a mankóját simogatta meg némán, és azt hitte, hogy mindjárt meghasad a szíve.

Bécsben leszedték a vonatról, de fölött nem törődtek vele. Gyalog indult a keleti pályaudvar felé és útközben néhány zsvány körülvetve, zsebeit kiforgatták és maradék pénzt a nyílt utcán, fényes nappal elrabolták tőle.

Maga sem tudta, hogy milyen kinnal, erőfeszítéssel vergődött át a keleti állomásra, ahol egy magyar vasutas vette pártfogásába. Első osztályú fiúknak nyitott neki és valahonnan teát hozott.

A tea felmelegítette, de az éhség mardosta a beleit még jobban. Egyetlen fillér nélkül hagyták a bécsi zsványok, kérni nem tudott. Végig dült az ülésen és legalább a kényelmes fekvés örömeit élvezte.

Mikor elindult a vonat, felcsattant az ajtó és előbb egy őrmester, majd egy százados lépett be a fiúkébe.

— Kicsoda maga? — bökött bekötött feje felé az őrmester.

Szabadi Ádám halálisan fáradt volt, az őrmester hangja viszont olyan szemtelen és annyira cudar, hogy semmit se válaszolt.

— Ugy látszik, hogy nem magyar! — mondta az őrmester a századosnak.

— Hé, hova utazol? — piszkálta meg.

Szabadi Ádám erre a még durvább és keservesebben eső kérdésre most már csak azért sem válaszolt.

— Valami móe, — mondta morcosan a százados, aztán leült a szemközti ülésre.

Az őrmester leoldozta hátáról a nehéznek látszó hátizsákot.

— Lássuk, — nyult mohón a százados a zsák felé.

Az őrmester meghúzta, megoldozta a hátizsák zsinórját és egyszerre kötegbe virult Szabadi Ádám elé a sok kék ezres és zöld színű százas bankó. Teméttelen pénz, tenger pénz.

— Mind itt van? — villant meg a százados szeme.

— Csak a lirát hagytam ott. Nem bírtam! — mondta az őrmester és kedvvel simogatta meg a temérdek pénzt.

— Azért nem kár. Semmit sem ér az üdinei hamis líra. Az acélszekerény hol maradt? — A határnál ledobtam a vonatról!... Tet szik tudni, úgy, mintha csak véletlen lett volna!...

— Látták!?...

— Annyira, hogy néhányan vissza is siettek, mikor megállott a vonat, mert tele sirtam a kocsit, hogy...

— Remek... Ezt jól csináltad!... — vigyorodott el ördögi pofával a százados, aki nek erre a jó hírre olyan melege lett, hogy le-

vetette a köpenyegét. Ekkor láthatta Szabadi Ádám, hogy kékhajtokás gazdasági százados.

— Káromkodtam, hogy oda a sok pénz!...

— Helyes, nagyon helyes! Ezredbeli katonák is voltak ott!

— Csak azok voltak...

— Helyes, nagyon helyes! Van tehát összesen mennyi?...

— Ugy nagyjában számoltam össze! Az egész havi zsold és a tiszt urak fizetése és a bevásárlásra szánt pénz!...

— Jó, jó, de mennyi az az összeg!... — türelmetlenkedett a százados.

— Gondolom, lehet kilencszáz ezer korona!

— És mennyit akar maga ebből? — magázta most már egy fokkal hidegebben a százados az őrmestert.

— Ugy gondoltam százados úr, hogy...

— Arról szó lehet, valamit kap, de mondja meg azt az összeget.

— A felét gondoltam, százados úr!...

— Szó se lehet róla! Ez az állam pénze, — csavart egyet a helyzetben aszázados.

— De senki se tudja és én kinlódtam meg érte! — lett hirtelen szemtelen az őrmester hangja.

— Tudja mit, őrmester: kap százezret! Az tán kész. Magannak szintén annyi, aztán a többit beadjuk!...

— Persze, hogy más lopja el!...

— Mit gondol maga, ez közpénz, esetleg még ezt is vissza kell fizetni! Eppen azért a százezerrel is nyugtát ad nekem, hogy felvette! Ha követelik esetleg a pénzt, be tudják számolni!

— Erről számolni? Csak a nagy Istennek, uram! Megkérdeztem már én itt a vasutasoktól, hogy mi van Pesten. Vége a régi világnak uram. Nincs többé katonaság. Tisza Pista is halott! Sőt ajánlom, hogy nyesse le a galléjára a csillagokat, — vette elő a bicskáját az őrmester, a tükör elé állott és levágta a saját rangjelzését.

— Azt mondja! — lett egy pillanatra gyöngyös a százados szava.

(Folyt. köv.)

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetések díja hétköznap 10 szóra 50 fillér, minden további szó 5 fillér, vasárnap 10 szóra 70 fillér, minden további szó 7 fillér. Üzleti apróhirdetés díja hétköznap 10 szóra 60 fillér, minden további szó 6 fillér, vasárnap 10 szóra 80 fillér, minden további szó 8 fillér. A vastag betűből álló, valamint levelezés és házasság rovatóban elhelyezett apróhirdetések díja kétszeres, Kezdő szavak csak vastag betűvel szedhetők, az apróhirdetések díja mindenkor előre fizetendő. A közlés díja vidékről kis értékű postabélyegeken is beküldhető. Kiadóhivatalban hagyott címek 27-89 telefonszám alatt megtudhatók. Jelíges hirdetésre ajánlatokat a kiadóhivatal díjmentesen továbbít.

Mindenféle Textilárut rendkívül olcsón vásárolhat a FISCHER Boltban
Teleki u. 73.

Házasság
Házulajdonos nősilne ref közepmagas szép barna, gazdag házadon levelét „Tél” jelgére a lap kiadóhivatalába. 829

Alkalmazást nyer férfi

Kocsist
bentléni, bentkosztost keresek azonnali belépésre, éves gazdasági esednek vidéki nomoki gazdaságba. Cim a kiadóhivatal pénztárában. 129

18-20 éves,
ügyes, jómeggelenes, megbízható fiút felvesz Fekaji Borozó, Hatvan uca 1. szám. 699

Két
lehetőleg vidéki Hangya Szövetkezetiél szabadult fiatal fűszer- és vaskereskedőseged, — azonnali belépésre felvételtek. Személyes bemutatkozás megkívánatik. Hangya, Hajdúbadház. 782

Kereskedelmi
frissességével rendelkező jó írású fiatal, kezdő praktikus, ki szövetkezői pályán akar elhelyezkedni, áruismeret és teljes szövetkezeti könyvelést elsajátítani óhajtatja, szerény fizetés mellett felvétetik. Szülői támogatás feltétlenül szükséges a gyakorlati idő alatt. Irásbellel ajánlkozást kér. Hangya, Hajdúbadház. 781

Ügyes
kifutót azonnali felvesz Vitéz Nagy, Péterfia u. 61. szám. 844

Kifutót,
kerékpározni tudót felvesznek, Kóhn, Simonffy uca 18. szám. 481

Sotór
teherautó gyakorlatlalt és kocsikísérők felvétetek. Autóforgalmi, Hatvan uca 53. 848

14-15 éves
fiút kiutónak felvesz fogtechnikai laboratórium, Rákóczi uca 3. 845

Kifutófiú
felvétetik, Nyerges fűszeresnél, Nyil uca 37. 851

Kifutófiút
felvesz Patay Lajos, Szabó Kálmán uca 16. 833

Alkalmazást keres férfi

Paradéskeocsinak
hosszú bizonyítvánnyal ajánlkozom, Csaja András, Vigkedvü Mihály uca 27. 826

Alkalmazást nyer nő

Deutsches Fräulein
am die nachmittagstunden wird sofort aufgenommen, Kálmán tér 14. 849

Háztartási alkalmazott

Perfekt szakácsnét
keresek vidéki tanyára, azonnali belépésre. Jelentkezni a kiadóhivatal pénztárában. 1234 vv.

Szakácsnét
aki teljesen perfekt azonnali felveszek, Piac uca 75. I. em. ügyvédi iroda. 795 vv

Bejáróleányt,
vagy minden eselédet keresek, ügyes, Pataky, Rákóczi uca 5. udvarban. 839

Megbízható
fiatal, főzéshez értő bejárót azonnal felvesz, gyermek nem házaspar, Poroszlai u 26. 2 ajtó. 854

Alkalmazást keres nő

Iparos
családból 15 éves leány szőlő, ügyes, hölgycodrász tanulónak menni, értekezni Kálmán tér 8. Huppauer-nénál. 637

Ajánlat

Király kávé
különcök, Aromás, zamatos kávé Király üzletben a vevő előtt poroklik. Dégentel tér 11. 933. I. o

„Király-balzsam”
köszvény ellen 1.30 fill. Grösz Nagy Ferenc gyógyszerárában (sz. ház mellett) 199 11. 20.

Estélyi,
vagy délutáni ruhakészítő pengőért készít „Estélyi”, József kir uca 11. 556 I. 20.

Arcfagyhámlás
ellen ideálisan védekezhetik, tökéletesen feliszívódó különleges lanolinkrémmel és szappannal Földes illatszer-tár, Vigmozi bejárat.

Cipők
rendelésből kimaradtak, igen olcsó árusítása, Kovács, Deák Ferenc uca 3. sz. 753+

Kerékgyártók
kőrísta kapható Tolnay fatelepe, MÁV Belső-futár, telefon: 34—25. 837

Kereslet

Kisebb
bérházat keresek megvételre. Ajánlatokat „Bérház” jelgére a kiadóba kérek. 157 vv

Társ

Háromezer pengővel
látsat keresek, magas jövedelmet biztosító és gyorsan levezethető üzlethez, pénz biztosítva. Cim a kiadóban. 842

Teljes ellátás

Kellemes lakás
finom koszt a Hungária penzióban, **szobák napokra és hónapszámra.** Ferenc József út 59. sz. telefon: 23—39. szám. 949 10 1.

PIACI ÁRAK

ELŐBAROMFI ÁRAK:

Pulyka k. kg	105—120	Tyúk párja	480—620
Liba s. drb	450—630	Jérec párja	370—450
Liba k. kg	120—135	Csirke párja	120—360
Kaesa k. kg	120—130	Tojás drb	010—012
Kapann és csirke kilója	93—95	Tojás kilója	200—220

GYÜMÖLCSPIACI ÁRAK:

Alma kilója	0.70—1.20	Figye kilója	1.00—1.40
Körte kilója	1.00—1.20	Citrom drb	0.06—0.08
Dió kilója	0.65—0.70	Narancs kg	0.70—0.90
Dióbél kilója	2.20—2.40		

KONHAKERTI VETEMÉNYEK ÁRAI:

Vereshagyma kilója	0.20—0.24	Kalarabé drb	0.02—0.05
Fokhagyma	0.30—0.45	Petelyem kg	0.40—0.44
Burgonya: rózsza kilója	0.09—0.10	Sárgarépa kg	0.20—0.25
vegyes kilója	0.05—0.07	Bab, szaraz kg	0.24—0.28
Fejeskáposzta	0.25—0.40	Czéklia kilója	0.10—0.18
Kelkáposzta	0.08—0.25	Zeller drb	0.03—0.08
Savanyúkáposzta kilója	0.40—0.42	Spenót és sóska esomója	0.05—0.10
Pök drb	0.30—0.60	Gomba kg	1.20—1.60
		Torma kilója	0.35—0.50

LISZT ÁRAK:
Búzálist 00-as kg 0.38
Búzálist 0-5s kg 0.37
Búzálist 2-0s kg 0.35
Búzálist 4-es kg 0.33

KENYÉR ÁRAK
Fehér kenyér kg 0.44
Pálbarna kilója 0.40
Barna kenyér kg 0.36
Rozs kenyér kilója 0.26
Péksütemény darabja 5

Hangszer

Cimbalom,
pedálos, jókarban levő, olcsón eladó. Bégány u. 4. szám, Boldogkert. 841

Bútor

Kombinált
úriszobabereendezés eladó, elköltözés miatt. Teleki uca 13. ajtó 4. 846

Tüzelő anyagok

Prima
borsodi szén 2.60 P. — Grünfeldnél, Hatvan u. 21. sz., telefon: 29-82. 1034 2. 5.

4 pengő
szaraz vágott tűzifa, — 2.50 fillér szagtalan kőszén, csak most, Miklós uca 49. sz. Schvarecz. (Telefon: 15-60.) 1745 1. 23.

Átadó üzlet vendéglő

Jómeneteli
jogfolytonos kocsmahelyiség, berendezéssel együtt átadó. Értekezni Pesti írodájában, Sas u. 2. szám. 1006

Forgalmas
helyen italmérés, jogfolytonossággal együtt azonnal kiadó. Cim a kiadóban. 827

Kiadó lakás egyszobás

Egy szoba,
konyha kiadó. Timár u. 28. szám. 483

Kiadó lakás kétszobás

Két szoba,
konyha, kamara, nagy udvarral, baromfi és sertéstartással azonnal kiadó. Szeremlei uca 18. szám. Értekezni lehet: Piac uca 7. szám, Harmathy könyvtárl. 828

Lakást keres

Lakást keres
május elsejére keresek két szoba, fürdőszoba s lehetőleg kertes lakást a város központjában, vagy villamos megálló közelében. Ajánlatokat hely, pontos ár megjelöléssel a kiadóba kérek. „Pontosan fizető tanár” jelgére. 1007

Butorozott szoba

Egy
esetleg két különbejárattú butorozott szoba kiadó. Püspöki palota. Fischernél. 772

Különbejárattú
elegánsan butorozott parkettes szoba, elő- és fürdőszobával kiadó. — Ugyanott perzsaszövőszék megvételre, vagy kölcsönbe kerestetik. — „Hella” Csapó uca 22. 466

Uccai
butorozott szoba, előszoba — bejárattal, két személynek is kiadó. — Arany János uca 19. 836

Vegyes

Grafológusnő
mindenről felvilágosít. Minden ügyben tanácsot ad. Széchenyi uca 43. szám. 835

Kandisznot
keresek bugatáshoz Domokos Lajos uca 6. 1001

Ingóság eladás

Hintó,
fekete, sárga, valamint homokfutókoesi eladó. Ugyazintén 100 mázsa cukorrépa Rákóczi uca 61. szám. 850

Jaffa,
magnélküli garantált mézedeles fajnarancs 120 helyett 88 fillér a Délgyümölcsessarnokban Piac uca 7.

Cserépkályha,
használt, olcsón eladó. Rákóczi uca 37. 847

Egylovas
stráfszeker, teljesen jókarban eladó. Csapó u. 24. szám. keresztépület. 838

Használt
gyalupad s mézpergető, bak fűrésszel eladó. Görbe uca 15. 606

Jókarban
levő **szmokingöltöny** nadrággal olcsón megvehető, középtermetű egyenre. Megtekinthető naponta délelőtt 10—14 óráig a Svetits-berpalotában, (Piac uca 43.) I. 9. harmadik lépcsőház. 706

Eladó ház

Hatvanutcaikertben
Csokonai Vitéz Mihály síremléke mellett, Dióta u. 13. sz. alatt egy szoba, mellékhelyiségek, adomentes ház eladó. 545 négyszögöl termőgyümölcsös, bekerített sertesől, tyuköl, lakásban belső klozett. A telek esetleg 300 négyszögölre csökkenthető. Megbeszélés a kiadóhivatalban. Részben havi törlesztésre is. 1006

Ház eladó
Kuru uca 14 és Szentgyörgyi uca 46. számú, olcsók. Pataky, Rákóczi uca 5. szám. 849

Eladó
új adomentesház, 540 négyszögöl gyümölcsös, kevés pénzre átvehető, kisállomása: 11 pernyei járás, Tőzskert, Löese uca 3. 1129

Földbérlet

Haszonbérlet,
135 hold Elepen vétéssel azonnal átadó, igen előnyös feltételek mellett, Mitrovics s Mailáth ügyvédek, Szent Anna u 10. szám. 832

Eladó állatok

Liba,
nagyobbfajta magnak, vagy tömésre kapható. Kossuth uca 54. 630

Eladó
hízott sertés, 140 kiló. Balaton uca 40. szám Tegláskert. 830

Felélős szerkesztő:
PALFY JÓZSEF
fiszántúli Könyv- és Lapkiadó Rt. kiadása.